

GHID DE UTILIZARE A INSTRUMENTULUI

DATA

MOSAIC

Siguranța și protecția împotriva
violenței, a copiilor aflați în detenție

Funded by
the European Union

Avec le soutien de

Ghidul de utilizare a instrumentului aflați în detenție, "Instrumentul Data MOSAIC"

Acest ghid este elaborat și publicat de Penal Reform International (PRI) pentru a ghida instituțiile în utilizarea "Instrumentului Data MOSAIC".

PRI ar dori să mulțumească următoarelor persoane pentru contribuția lor la raport: Silvia Randazzo, consultant independent în domeniul justiției pentru copii, care și-a pus la dispoziție expertiza în elaborarea și redactarea acestui raport. Dorim să recunoaștem sprijinul lui Nikolaos Stamatakis, consultant independent în domeniul justiției penale, care a codirijat dezvoltarea instrumentului, precum și al partenerilor de proiect din cadrul proiectului Data MOSAIC: Nelli Petrova-Dimitrova și Zvezditsa Peneva-Kovacheva (SAPI Bulgaria), Mihai Enache (Terre des hommes - aide a l'enfant dans le mond), Rodrigo Hormazábal (Tierra de Hombres) și Cedric Foussard (TdH - Inițiativa globală privind justiția cu copii), și membrilor echipelor lor, precum și Comitetului consultativ internațional (IAC) al proiectului, președinte al IAC, Maria João Leote de Carvalho, Geoffrey Mulherin, Łukasz Szoszkiewicz și Yannick van den Brink, precum și tuturor celorlalți membri ai IAC pentru expertiza oferită pe parcursul proiectului: Marcelo Aebi, Claudia Campistol, Ursula Kilkelly, Ignacio Mayoral și Hannah Smithson.

Conținutul său este responsabilitatea exclusivă a Penal Reform International.

Această publicație poate fi recenzată, rezumată, reprodusă și tradusă în mod liber, parțial sau integral, dar nu poate fi vândută sau utilizată în scopuri comerciale. Orice modificare a textului acestei publicații trebuie să fie aprobată de Penal Reform International. Trebuie să se menționeze în mod corespunzător Penal Reform International și această publicație. Cererile de informații trebuie adresate la adresa publications@penalreform.org.

Prima publicare în iulie 2024

Penal Reform International

The Hague Humanity Hub
Fluwelen Burgwal
58 2511 CJ Den Haag
Olanda

Web: www.penalreform.org

Email: info@penalreform.org

Twitter: @PenalReformInt

Instagram: [penalreformint](https://www.instagram.com/penalreformint)

LinkedIn: [Penal Reform International](https://www.linkedin.com/company/penal-reform-international)

Acest raport este publicat ca parte a proiectului Data for MOnitoring the SAfety of Imprisoned Children (Data MOSAIC), finanțat de Comisia Europeană în cadrul Programului Cetățeni, Egalitate, Drepturi și Valori (CERV-2022-DAPHNE). Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru orice utilizare care ar putea fi făcută de informațiile conținute în această publicație.

Cuprins

INTRODUCERE	4
CARE ESTE SCOPUL ACESTUI GHID?	4
CINE TREBUIE SĂ FOLOSEASCĂ ACEST GHID?.....	5
CADRUL ȘI STANDARDELE INTERNAȚIONALE PRIVIND MONITORIZAREA ȘI COLECTAREA DATELOR PRIVIND VIOLENȚA ÎMPOTRIVA COPIILOR AFLAȚI ÎN DETENȚIE	6
DE CE TREBUIE SĂ FOLOSIȚI INSTRUMENTUL DATA MOSAIC.....	6
COLECTAREA DATELOR	9
CINE ESTE IMPLICAT?	9
<i>Variatatea organismelor de monitorizare și de colectare a datelor și a actorilor la nivel internațional</i>	9
<i>Cine trebuie să utilizeze acest instrument: asigurarea accesibilității și a responsabilității comune</i>	9
CUM SE COLECTEAZĂ DATELE: CONSIDERAȚII ETICE ȘI PRACTICE	10
CUM SE UTILIZEAZĂ ACEST INSTRUMENT	15
<i>Pregătirea terenului</i>	15
<i>Stabilirea și utilizarea unui limbaj comun</i>	16
UTILIZAREA INSTRUMENTULUI: GHID PAS CU PAS.....	18
<i>Cum arată instrumentul</i>	18
<i>Chestionarul</i>	20
Informații preliminare și despre incident	21
Date demografice și informații de context	32
Impactul și răspunsul la incidente	43
RESURSE	51

Introducere

Protecția siguranței copiilor, inclusiv prin prevenirea violenței împotriva copiilor (VIC) în locurile de detenție, trebuie să fie o prioritate pentru orice sistem de justiție penală.

În ciuda angajamentelor asumate de guverne, inclusiv de toate statele membre ale Uniunii Europene (UE),¹, violența împotriva copiilor persistă, în special în spațiile de detenție, ceea ce necesită un răspuns ferm. Detenția în sine exacerbează riscul de violență pentru copii, iar marginalizarea și discriminarea (în ceea ce privește intersecționalitatea identităților) pentru grupuri specifice, cum ar fi fetele, copiii LGBTI+, îi expun mai mult.

Un aspect esențial este colectarea datelor. Colectarea datelor privind violența împotriva copiilor, în special în cadrul sistemului de justiție penală, reprezintă o provocare, iar instrumentele de politică internațională pledează cu tărie în favoarea unor investiții care să acopere aceste lacune. Factori precum neîncrederea în autorități, teama de represalii și o conștientizare limitată îi împiedică pe copii să raporteze violența. În plus, percepția penitenciarului ca fiind în primul rând o pedeapsă perpetuează violența. Formarea insuficientă, sprijinul și stimulentele pentru personalul penitenciar contribuie, de asemenea, la violența în mediile de detenție, unde politicile și practicile instituționale nu sunt întotdeauna recunoscute ca fiind dăunătoare. În cele din urmă, lipsa unor date dezagregate privind copiii aflați în detenție și implicarea limitată a acestora în monitorizare și raportare exacerbează complexitatea problemei.

Instrumentul [adăugați titlul] și acest ghid aferent - realizat în cadrul proiectului Data for Monitoring the Safety of Imprisoned Children (**Data MOSAIC**²) - își propune să contribuie la remedierea acestei deficiențe. Aceasta înseamnă să facem un pas înainte pentru o mai bună protecție a copiilor împotriva violenței în timpul detenției în cadrul sistemului de justiție penală prin cartografierea și evaluarea practicilor actuale de monitorizare și de colectare a datelor, prin identificarea practicilor promițătoare din care să învățăm și prin sprijinirea guvernelor, administratorilor și, mai ales, a centrelor de detenție pentru a remedia lacunele identificate prin dezvoltarea instrumentului de colectare a datelor și a prezentului ghid.

Care este scopul acestui ghid?

Au fost efectuate cercetări pentru a cartografia practicile actuale de colectare a datelor în cadrul sistemelor judiciare din Europa și pentru a formula recomandări bazate pe lacunele și nevoile identificate, pe standardele privind drepturile omului și pe practicile promițătoare, care au stat la baza instrumentului de colectare a datelor și a prezentului ghid aferent.

¹ Combaterea violenței împotriva copiilor este un aspect esențial al Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, în concordanță cu strategia Uniunii Europene (UE) privind drepturile copilului și cu diverse alte standarde, politici și inițiative la nivel mondial.

² Proiectul Data MOSAIC este finanțat prin Programul CERV al Uniunii Europene (proiect 101096692) și este implementat în perioada martie 2023 - iunie 2025 de către Penal Reform International (PRI) în cooperare cu Social Activities and Practice Institute (SAPI), Fundatia Terre des Hommes - Elvetia (TdH România) și Fundación Tierra de hombres (TdH Spania). Universidade NOVA de Lisboa este un partener asociat al proiectului.

Instrumentul Data MOSAIC și ghidul au fost elaborate prin contribuții din partea personalului din prima linie, a experților internaționali și a autorităților publice din trei țări țintă (Bulgaria, Irlanda și România) în care instrumentul este pilotat (2024).

Acest ghid trebuie utilizat împreună cu instrumentul. Acesta oferă îndrumări cu privire la modul de utilizare a instrumentului: clarifică toate definițiile termenilor și expresiilor cheie și oferă instrucțiuni privind clasificarea utilizată și modul de utilizare a instrumentului într-un mod care să permită comparabilitatea și rigurozitatea, asigurând în același timp nediscriminarea și protecția datelor.

Cine trebuie să folosească acest ghid?

Ghidul se adresează personalului din cadrul unităților de detenție din cadrul sistemului de justiție pentru copii. Raportarea efectivă a incidentelor va fi făcută de către personalul care lucrează în prima linie cu copiii. Astfel, aceștia vor trebui să fie instruiți în ceea ce privește utilizarea instrumentului, precum și în ceea ce privește violența împotriva copiilor și considerentele etice menționate în prima secțiune a acestui ghid. A se vedea Ghidul privind instrumentul Data MOSAIC.

Cadrul și standardele internaționale privind monitorizarea și colectarea datelor privind violența împotriva copiilor aflați în detenție

De ce trebuie să folosiți Instrumentul Data MOSAIC

În ciuda faptului că dreptul internațional stipulează că detenția oricărui copil trebuie să fie ultima soluție, mii de copii se află în detenție în legătură cu justiția penală în fiecare zi în Europa și nu numai.

Siguranța și protecția drepturilor lor, inclusiv împotriva oricărei forme de violență, trebuie să rămână primordială în orice unitate de detenție pentru copii.

Accesul acestora la toate drepturile consacrate în Convenția ONU privind drepturile copilului și în alte standarde internaționale relevante trebuie să fie asigurat printr-o serie de măsuri.

Acest instrument își propune să acopere o lacună pe care Penal Reform International, Terres des Hommes și multe alte organizații au identificat-o³, și anume lipsa unei colectări sistematice a datelor și a unor strategii corespunzătoare bazate pe date pentru a se asigura că copiii din locurile de detenție sunt în siguranță și protejați de orice formă de violență.

Monitorizarea eficientă și accesibilă pentru a produce date și informații legate de siguranță și violență este o măsură esențială pentru a preveni și aborda problemele de protecție.⁴ Culegerea riguroasă a datelor trebuie să fie cuprinzătoare, fiabilă și dezagregată, astfel încât să permită autorităților să înțeleagă amploarea și caracteristicile problemelor de siguranță, inclusiv violența - în numeroasele forme diferite pe care aceasta le implică - și să sprijine acțiunile și strategiile sistemice orientate spre prevenire.

Principalele standarde internaționale

Instrumentele juridice și politice internaționale care subliniază relevanța esențială a monitorizării și colectării datelor dezagregate privind VIC sunt numeroase, iar o colecție cuprinzătoare a acestora poate fi găsită în [„Compendiu de standarde și practici internaționale privind monitorizarea violenței împotriva copiilor aflați în detenție în cadrul justiției penale”](#), publicat în cadrul proiectului Data MOSAIC.

În cadrul acestei varietăți de instrumente juridice și politice relevante, două instrumente internaționale de orientare au fost utilizate pentru elaborarea instrumentului și a prezentului ghid aferent: Observații generale

³ Studiul global al ONU privind copiii privați de libertate, 2019.

⁴ Studiul global al ONU privind copiii privați de libertate, 2019; UNICEF, *Hidden in plain sight: a statistical analysis of violence against children (Ascuns la vedere: o analiză statistică a violenței împotriva copiilor)*, 2014; Biroul Reprezentantului Special al Secretarului General al ONU pentru VIC, *Prevention of and responses to violence against children within the juvenile justice system (Prevenirea și răspunsul la violența împotriva copiilor în cadrul sistemului de justiție juvenilă)*, 2012; UNODC, *Manual pentru măsurarea indicatorilor privind justiția juvenilă*, 2006.

la Convenția cu privire la drepturile copilului (CDC), care oferă îndrumări statelor cu privire la modul de implementare a Convenției privind drepturile copilului. Acestea sunt esențiale prin modul în care evidențiază **nevoia specifică de colectare de date privind VIAC și încălcările drepturilor copilului în toate mediile**, în scopul identificării violenței, al prevenirii, al unui răspuns adecvat și nediscriminatoriu și al responsabilizării.

- **Observația generală nr. 5** subliniază importanța colectării cuprinzătoare a datelor și a unei dezagregări adecvate pentru a asigura exercitarea deplină a drepturilor copiilor fără discriminare. Subliniază necesitatea de a identifica copiii și grupurile de copii ale căror drepturi pot necesita măsuri speciale, subliniind nevoia de dezagregare a datelor pentru a identifica discriminarea sau potențiala discriminare. *„Colectarea datelor suficiente și fiabile privind copiii, dezagregate pentru a permite identificarea discriminării și/sau a disparităților în realizarea drepturilor, este o parte esențială a punerii în aplicare” [punctul 48].*⁵
- **Observația generală nr. 13** subliniază importanța unor definiții juridice operaționale clare ale violenței pentru a interzice toate formele de violență în toate mediile, încurajând standardizarea internațională pentru a facilita colectarea și schimbul de date. Măsurile administrative includ instituirea unor sisteme naționale cuprinzătoare de colectare a datelor pentru monitorizarea și evaluarea sistematică, aliniată la standardele universale și la obiectivele stabilite la nivel local. Măsurile de prevenire evidențiază rolul studiilor de cercetare și al colectării datelor în fundamentarea politicilor și a practicilor, punând accentul pe dezvoltarea de obiective și indicatori măsurabili. *„Comitetul și-a exprimat în mod constant sprijinul pentru sistemele de responsabilizare, inclusiv în special prin colectarea și analiza datelor, construirea de indicatori, monitorizarea și evaluarea, precum și prin sprijinirea instituțiilor independente pentru drepturile omului” [punctul 72].*⁶

Ca răspuns la relevanța internațională și la nevoia de colectare de date semnificative și cuprinzătoare privind VIC, **instrumentul** urmărește să asigure comparabilitatea și exhaustivitatea, în conformitate cu scopurile evidențiate de Comitet: **identificarea violenței, prevenirea violenței, răspuns adecvat și nediscriminatoriu și responsabilitate.**

Principalul instrument, dezvoltat la nivel internațional, care a fost utilizat ca referință cheie în dezvoltarea acestui instrument de colectare a datelor și a ghidului aferent este **Clasificarea internațională a violenței împotriva copiilor (ICVAC) a UNICEF**, publicată în 2023.⁷ Această clasificare a VIC a fost **utilizată pentru definițiile cheie și adaptată la contextul specific al detenției.**

⁵ Observația generală nr. 5 (2003): Măsuri generale de punere în aplicare a Convenției cu privire la drepturile copilului, disponibile la <https://docstore.ohchr.org/SelfServices/FilesHandler.ashx?enc=6QkG1d%2FPPRiCAqhKb7yhsiQql8gX5Zxh0cQqSRzx6Zd2%2FQRsDnCTcaruSeZhPr2vUevjbn6t6GSi1fheVp%2Bj5HTLU2Ub%2FPZZtQWn0jExFVnWuhiBbqgAji0dWBoFGbK0c>.

⁶ Observația generală nr. 13 (2011): Dreptul copilului de a fi protejat de toate formele de violență, disponibil la adresa https://www2.ohchr.org/english/bodies/crc/docs/crc.c.gc.13_en.pdf.

⁷ Clasificarea internațională a violenței împotriva copiilor (ICVAC), UNICEF, 2023, disponibilă la <https://data.unicef.org/resources/international-classification-of-violence-against-children/>.

Alte clasificări și instrumente relevante care au fost elaborate la nivel internațional pentru a măsura și colecta date despre violența împotriva copiilor în diverse medii și care au fost utilizate ca documente de bază esențiale pentru elaborarea prezentului ghid sunt enumerate la sfârșitul acestui ghid printre resurse.

Colectarea datelor

Cine este implicat?

Varietatea organismelor de monitorizare și de colectare a datelor și a actorilor la nivel internațional

O gamă variată de actori, organizații și instituții sunt implicate în monitorizarea externă a violenței împotriva copiilor aflați în detenție, atât la nivel național, cât și internațional, după cum a constatat cercetarea PRI.⁸ Această abordare colaborativă, care implică mai multe agenții, este esențială pentru a aborda natura complexă și cu multiple fațete a violenței împotriva copiilor. Acesta asigură o supraveghere independentă, în conformitate cu standardele globale stabilite pentru locurile de detenție. În ciuda variațiilor dintre țări și a provocărilor din cadrul UE în ceea ce privește protecția drepturilor omului, multe țări aderă la crearea unor organisme de monitorizare a centrelor de detenție pentru copii. Cu toate acestea, multitudinea de actori implicați în colectarea datelor privind încălcarea drepturilor copiilor aflați în detenție necesită o cooperare și o coordonare solidă între mai multe părți interesate. Acest lucru presupune o analiză și o sinteză sistematică pentru a informa reformele politice și pentru a spori responsabilitatea, iar astfel de eforturi de colaborare par insuficiente în întreaga UE, după cum sugerează cercetarea PRI.

În ceea ce privește metodele interne de monitorizare și de colectare a datelor în cadrul instituțiilor din țările UE, cercetările indică o adoptare din ce în ce mai frecventă a abordărilor multidisciplinare.⁹ Acest lucru înseamnă colaborare, în cadrul fiecărei unități, între profesioniști precum psihologii, alt personal medical și forțele de ordine. O astfel de strategie cuprinzătoare recunoaște natura multifacetată a violenței împotriva copiilor aflați în detenție, punând accentul pe răspunsuri holistice și pe angajamentul de a aborda cauzele profunde.

Natura multifacetată și foarte complexă a colectării datelor privind VIC în detenție ar trebui, prin urmare, să fie abordată prin utilizarea unui instrument cuprinzător de colectare a datelor, cum ar fi cel prezentat în acest ghid, completat cu colaborarea diferiților profesioniști, precum și cu anchete periodice privind violența auto-raportată efectuate în rândul copiilor din unitate.

Cine trebuie să utilizeze acest instrument: asigurarea accesibilității și a responsabilității comune

Instrumentul va fi folosit de tot personalul care lucrează în prima linie cu copiii din centrele de detenție: personalul unității, personalul pentru programe și îngrijiri. Prin urmare, tot personalul cu aceste roluri trebuie să fie instruit cu privire la instrument și la colectarea datelor cu ajutorul acestuia. Unele secțiuni ale instrumentului vor fi completate cu date extrase din baza de date existentă de informații referitoare la fiecare copil aflat în centrele de plasament: informații colectate de personalul specializat (care oferă sprijin medical, psihologic și juridic, printre altele) pe toată perioada detenției.

⁸ Penal Reform International, Data for MOnitoring the SAfety of Imprisoned Children: European Research, 2024.

⁹ Ibidem.

Rolurile incluse în grupul „personal de primă linie” (cei care lucrează zilnic sau în mod regulat cu copiii) pot fi diferite de la o țară la alta, prin urmare, personalul care va utiliza în mod direct instrumentul poate varia de la o țară la alta.

Fiecare incident poate fi raportat urmând căi diferite:

- Martori de către personalul din prima linie în timpul sarcinilor lor obișnuite
- Raportate de copii (victime, martori sau alte părți implicate în incident)
- Raportate de alte categorii de personal (profesori, furnizori de servicii medicale, psihologi, asistenți sociali, ofițeri de probațiune, educatori, etc...)
- Raportate de actori externi: profesori și alți profesioniști care vin în centrele de plasament pentru a oferi servicii; voluntari; avocați sau tutori legali; membri ai familiei și alți vizitatori ai copiilor, etc...

Cum se colectează datele: considerații etice și practice

Mai multe considerente etice și practice trebuie luate în considerare atunci când se colectează date privind siguranța copiilor, inclusiv a VIC. Aspectele etice privind cercetarea în domeniul VIC - într-o varietate de contexte - au fost discutate și subliniate în mai multe instrumente și orientări internaționale, iar acestea se referă de obicei la „viața privată și confidențialitate, protecția copilului, diseminarea informațiilor și a rezultatelor după finalizarea cercetării și bunăstarea membrilor echipei de cercetare”.¹⁰

În timp ce aceste instrumente internaționale se referă în principal la cercetare și la VIC în termeni generali - fără specificități care să se aplice în mod explicit la mediile de detenție - unele elemente-cheie pot fi transferate în acest context. Considerentele din contextul unic al detenției, cum ar fi libertatea limitată a copiilor și participarea și consimțământul la acțiunile care îi privesc, trebuie să fie cumva redefinite, după cum se explică mai jos.

⇒ Protecția copiilor

- Protecție împotriva victimizării ulterioare în cazul în care se raportează: Copiii trebuie să fie protejați împotriva victimizării secundare, atunci când dezvăluie, de exemplu, detaliile unui incident căruia i-au fost victime și în urma căruia este posibil să fi suferit traume. Sprijinul psihologic și orice alt tip de sprijin adecvat (părinți, adulți semnificativi, ...) trebuie să fie oferite cu promptitudine.
- Protecție față de persoana care a cauzat prejudiciul: Copiii victime ale unui prejudiciu trebuie, de asemenea, să se simtă în siguranță și protejați împotriva victimizării ulterioare și/sau a represaliilor din partea persoanei responsabile de acest prejudiciu: acest aspect poate fi deosebit de complex într-un centru de detenție, unde persoanele care au suferit un prejudiciu și cele care au cauzat prejudiciul pot continua să fie deținute împreună în același centru (sau, în cazul personalului, să fie

¹⁰ UNICEF 2012, Ethical principles, dilemmas and risks in collecting data on violence against children: a review of available literature. A se vedea, de asemenea, Graham, A., Powell, M., Taylor, N., Anderson, D. & Fitzgerald, R., 2013, Ethical Research Involving Children. Florența: Biroul de cercetare al UNICEF - Innocenti.

supravegheate de) în ciuda incidentului/ incidentelor. Însă, aceasta este o garanție necesară pe care personalul unităților trebuie să o ia în considerare cu atenție și să o asigure, inclusiv pentru a crea un mediu de încredere necesar pentru a facilita raportarea.

- Protecția împotriva reacțiilor din partea altor copii și a personalului (în cazul copiilor „agresori”): copiii care sunt responsabili de răul făcut altor copii sau personalului trebuie, de asemenea, să fie protejați împotriva represaliilor. Trebuie să li se asigure răspunsuri proporționale și care să le respecte demnitatea și drepturile, precum și garanțiile procedurale la care au dreptul.

⇒ Participare

Nu toate incidentele violente sunt evidente și cunoscute de personal. Raportarea de către copii - în calitate de victime directe, martori sau spectatori - este esențială și necesită crearea unui climat de încredere în mediul înconjurător. Atunci când există încredere, participarea semnificativă la colectarea datelor poate fi reală, iar raportarea va fi spontană/voluntară, fără a fi nevoie să se impună ceva ce este perceput ca o amenințare: **Încredere = participare = voluntariat și consimțământ.**

- Participarea semnificativă este, de asemenea, asigurată prin disponibilitatea și accesul copiilor la acest instrument, indiferent de vârstă, dezvoltare și alte circumstanțe:

Competența, dependența și vulnerabilitatea copiilor nu trebuie să determine includerea sau excluderea lor din cercetare. Acesta trebuie să informeze cu privire la modul în care are loc participarea lor.¹¹

În acest context, participarea înseamnă, de asemenea, **furnizarea de informații copiilor cu privire la modul în care aceste date vor fi utilizate și de ce este important să le raporteze și să le colecteze.** Copiii trebuie să fie capabili să raporteze, cunoscând procesul, etapele și consecințele și fără a se teme de consecințe negative și de represalii.

- Există mai multe modalități prin care vocea copiilor ar putea și trebuie să fie inclusă în procesul de colectare și raportare a datelor:
 - Sesiuni regulate de analiză cu copiii cu privire la datele colectate, în cadrul cărora aceștia au ocazia să reflecteze asupra detaliilor, a tendințelor observate etc.
 - Copiii trebuie să fie puși în situația de a accesa raportarea pe bază individuală
 - Copiii trebuie să fie informați și implicați în urmărirea oricărui incident
- Consimțământ se referă în principal la **detaliile despre un incident pe care copiii sunt dispuși să le dezvăluie** (a se vedea mai sus despre încredere). De asemenea, se **referă la tipul de informații de bază** care sunt colectate despre copil și care pot asigura o analiză amănunțită a datelor referitoare la incidente. Copiii trebuie să își dea consimțământul pentru a dezvălui informații personale (cum ar fi identitatea de gen, orientarea sexuală, etnia etc...) și trebuie să fie securizați dacă fac acest lucru.

¹¹ Graham, A., Powell, M., Taylor, N., Anderson, D. & Fitzgerald, R., 2013, Ethical Research Involving Children. Florența: Biroul de cercetare al UNICEF - Innocenti, p. 14.

⇒ Confidențialitate și intimitate

- Confidențialitatea trebuie asigurată în primul rând în ceea ce privește modalitățile și momentele în care personalul completează formularul și copiii raportează: ar trebui luate măsuri practice pentru a se **asigura că raportarea are loc în spații private și sigure**, unde toate părțile implicate nu vor fi auzite, iar identitatea și statutul lor vor fi protejate.

Confidențialitatea este, de asemenea, esențială atunci când vine vorba de tipul de informații de bază despre copil și de **principiul colectării și partajării datelor pe baza principiului „nevoii de a cunoaște”**. Protejarea vieții private necesită un efort mai mare în cazul în care informațiile se referă la identitatea de gen și orientarea sexuală, deoarece orice dezvăluire poate fi extrem de sensibilă. Necesitatea de a colecta aceste informații este legată de identificarea formelor de VIC la care sunt supuși copiii din anumite grupuri și de răspunsurile specifice și strategiile de prevenire. În cazul în care informațiile nu sunt utilizate în aceste scopuri, acestea nu ar trebui colectate (pe baza principiului „nevoii de a cunoaște”). În orice caz, trebuie să fie partajate cu grijă și numai atunci când există garanții de protecție a datelor.

- În timp ce digitalizarea facilitează schimbul de date și poate aduce o mai mare eficiență, trebuie să se acorde atenție la ce date sunt împărtășite, cui, în ce scopuri și în ce măsură pot/trebuie să fie mai mult sau mai puțin ușor accesibile. Prin **urmare, digitalizarea trebuie să meargă mână în mână cu confidențialitatea și anonimizarea** datelor, în special atunci când este necesară o mai mare dezagregare pentru a analiza în mod corespunzător datele. O dezagregare mai mare înseamnă, de fapt, că datele și copiii sunt mai ușor de identificat, în special atunci când numărul copiilor aflați în detenție este relativ mic, așa cum este cazul în mai multe țări europene. Acest lucru necesită **investiții semnificative în formarea personalului și în asigurarea unei infrastructuri adecvate** ca punct de plecare necesar.

O implementare deficitară, de exemplu, o dezagregare prea detaliată, fără o anonimizare adecvată și fără o atenție corespunzătoare acordată confidențialității și partajării datelor, poate avea ca rezultat daune colaterale și poate conduce la (noi) victimizări și discriminări.

- Confidențialitatea în acest context înseamnă, de asemenea, **protecția identității copiilor atunci când datele sunt stocate**, ceea ce trebuie să respecte pe deplin principiile de protecție a datelor și să asigure anonimatul.

⇒ Practici de colectare a datelor sensibile la nevoile copiilor

În cele ce urmează se prezintă modul în care se pot asigura practici de colectare a datelor care să țină seama de nevoile copiilor:

- Atunci când un copil raportează un incident, **puneți întrebări adecvate vârstei și dezvoltării sale**, precum și nivelului de **alfabetizare**, de înțelegere a limbii, precum și **situației sale și/sau apartenenței la un anumit grup minoritar (principiul nediscriminării)**.

- Atunci când un copil raportează un incident, țineți cont de orice **dizabilități intelectuale și/sau probleme de sănătate mintală** și adaptați întrebările în consecință - cu sprijinul personalului specializat, dacă este necesar.
- În special pentru cele mai grave cazuri de incidente violente, sunt necesare **tehnici** de colectare a informațiilor de la copilul/copiii implicați care să **țină cont de traume**, precum și sprijinul personalului specializat corespunzător. Deși cazurile grave sunt rare, ele pot avea cel mai mare impact asupra victimelor și implică adesea cei mai vulnerabili copii, inclusiv cei care au suferit traume anterioare.¹²

⇒ **Alte considerente practice cheie includ:**

- **Înregistrarea în timp util a datelor privind incidentele:** pentru a preveni erorile factuale și pentru a se asigura că orice incident este tratat în timp util și în mod eficient pentru a se asigura că nu se mai produc prejudicii.
- **Colectarea și raportarea consecventă și coerentă a datelor:** este nevoie de o înțelegere comună a definițiilor de incident și violență în rândul întregului personal, precum și de o înțelegere comună a procesului, a etapelor și a obiectivelor generale ale raportării.
- În concordanță cu opiniile **copiilor:** dacă, din orice motiv, punctul de vedere al raportorului cu privire la incident nu corespunde perspectivei unui copil implicat (de exemplu, în ceea ce privește motivul incidentului, raportorul poate introduce motivul pe care îl percepe, dar unul dintre copiii implicați poate să nu fie de acord sau să aibă o perspectivă diferită), atunci raportorul va raporta ceea ce crede copilul (despre motivul incidentului, ca în acest exemplu, sau despre problema relevantă) la rubrica „alte detalii”.
- **Formarea continuă a personalului:** pentru a familiariza personalul nu numai cu scopul și importanța crucială a instrumentelor și instrumentelor de colectare a datelor, ci și pentru a dezvolta o înțelegere și o practică comună în ceea ce privește colectarea datelor cu privire la incidentele VIC în detenție, pentru a preveni acest lucru și pentru a răspunde cu intervenții specifice.
- **Analiza în timp util și cuprinzătoare a datelor colectate:** atât din punct de vedere practic, cât și din punct de vedere etic, toate datele colectate trebuie să fie relevante în scopul analizei și pentru obiectivul final de îmbunătățire a condițiilor și de protejare a siguranței copiilor aflați în detenție. **Analiza datelor privind siguranța și violența nu este doar un imperativ etic pentru a onora încrederea și confidențialitatea celor afectați, ci și o necesitate practică pentru a aborda problemele sistemice și a preveni viitoarele prejudicii**, din mai multe motive:
 - Copiii victime ale violenței care ar decide în mod liber să își împărtășească experiențele, ar face acest lucru înțelegând că acestea vor fi folosite pentru a îmbunătăți sistemele și pentru a preveni viitoarele daune. Dacă nu se analizează în mod semnificativ datele relevante, s-ar încălca această încredere și nu s-ar respecta viața privată a celor care și-au împărtășit experiențele adesea profund personale și dureroase.

¹²UNICEF, Trauma-informed approach. Introductory Handbook, 2023. Disponibil la [https://www.unicef.org/northmacedonia/media/12261/file/Trauma Abordare informată.pdf](https://www.unicef.org/northmacedonia/media/12261/file/Trauma%20Abordare%20informată.pdf)

- Prin analiza amănunțită a datelor, autoritățile (și sistemul judiciar în general) recunosc suferința îndurată de persoanele afectate. Pe de altă parte, lipsa analizei poate implica ignorarea sau ascunderea acestor date, ceea ce perpetuează un ciclu de tăcere și neglijare și poate agrava traumele trăite de victime.
- O analiză cuprinzătoare a datelor privind victimizarea oferă informații despre cauzele profunde și eșecurile sistemice care contribuie la violență. Fără o analiză amănunțită, aceste probleme rămân neabordate, perpetuând răul și nedreptatea.
- Copiii victime ale violenței merită răspunsuri și acțiuni prompte pentru a preveni alte daune. O analiză amănunțită permite intervenții prompte și schimbări de politici pentru a îmbunătăți sistemele și a sprijini eficient victimele.

Cum se utilizează acest instrument

Pregătirea terenului

Înainte de a utiliza orice instrument de colectare a datelor, trebuie să se întreprindă pașii necesari în fiecare unitate și sistem de detenție pentru a pregăti terenul și pentru a face colectarea datelor eficientă și coerentă:

Pregătirea personalului:

- **Personalul trebuie să fie instruit** în primul rând cu **privire la VIC și la protecția copiilor**, precum și cu privire la utilizarea acestui instrument specific.
- Formarea cu privire la acest instrument trebuie să fie integrată în programul de inițiere a întregului personal. În plus, trebuie să se sensibilizeze și să se disemineze informații în rândul copiilor și în rândul întregului personal și al tuturor persoanelor care intră în contact cu copiii (inclusiv personalul extern și vizitatorii) cu privire la existența acestui instrument și la procesul de raportare, astfel încât să se asigure accesibilitatea.
- Raportul dintre copiii deținuți și personalul din prima linie ar trebui redus: deși pare utopic în anumite realități, acesta este primul pas care ar trebui făcut pentru a crea acel mediu de încredere necesar pentru a asigura o participare și o raportare semnificative.
- Acest instrument ar trebui să fie legat de lista de personal. Integrarea poate fi limitată la datele necesare pentru buna funcționare a analizei. Unitățile pot utiliza numere de personal în loc de nume.

Pregătirea integrării tehnice:

- Instrumentul trebuie să fie legat de registrele instituționale pentru a utiliza datele deja existente stocate în sistemele de gestionare a dosarelor din cadrul unităților și pentru a asigura eficiența în timp. Unitățile ar putea prefera să integreze instrumentul în sistemele lor existente, ceea ce poate fi realizat de către personalul tehnic și sprijinit de către personalul din prima linie.
- Instrumentul este alimentat cu date de bază despre copii, care ar trebui colectate la admitere și păstrate pentru evidența personală. Înainte de a aplica orice instrument în VIC, este **esențial să se asigure că se colectează în general date demografice/de context de calitate, iar dacă nu este cazul, să se ajusteze sistemele existente.**
- **Variabilele și categoriile trebuie să fie coerente și uniforme între instrumentul VIC și registrele de primire**, pentru a evita duplicarea și informațiile contradictorii. Categoriile deosebit de sensibile, care pot varia foarte mult de la o țară la alta și de la o instituție la alta, sunt cele referitoare la etnie, dizabilități, orientare sexuală și identitate de gen. Pentru o monitorizare cuprinzătoare și pentru a răspunde la VIC, este important ca datele să poată fi dezagregate și analizate în mod corespunzător pentru a proteja toți copiii.

- Categoriile/variabilele din cadrul instrumentului trebuie revizuite, după caz, pentru a se asigura că opțiunile disponibile se aliniază la nevoile facilității (de exemplu, locația incidentului; măsuri de răspuns; etc.).
- Este necesar să se pună în aplicare o infrastructură și procese adecvate de stocare și gestionare a datelor, pentru a permite o analiză cuprinzătoare, asigurând în același timp confidențialitatea și viața privată.

Stabilirea și utilizarea unui limbaj comun

Scopul acestui instrument este de a înregistra toate persoanele - copii și personal - implicate într-un incident, adică toate persoanele care fie au fost vătămate de incident, fie au fost martore la acesta, fie au intervenit în el, fie au cauzat/contribuit la producerea răului.

Ghid de terminologie de bază	
<i>Termen utilizat în instrument</i>	<i>Definiție</i>
Copil	Persoane cu vârsta sub 18 ani (a se vedea articolul 1 din Convenția ONU privind drepturile copilului)
Incident	Orice act/instanță intenționată în care există o evaluare a unui prejudiciu sau a unui potențial prejudiciu pentru unul sau mai mulți copii.
Raportor	Raportorul este membrul personalului care completează datele privind incidentul respectiv.
Persoana care a fost vătămată de incident	Denumite în mod obișnuit victime. Mai multe persoane pot fi afectate de un incident, atât din partea deținuților, cât și din partea personalului. În plus, termenul de „victimă” tinde să atribuie persoanei o „identitate” generală specifică, în timp ce expresia utilizată în acest instrument pune accentul pe faptă și pe consecințele acesteia, fără a eticheta persoanele implicate.
Persoana care a cauzat sau a contribuit la cauzarea unui prejudiciu cu ocazia incidentului	Denumit în mod obișnuit infractor/autor. Expresia utilizată în acest instrument este considerată mai adecvată, deoarece termenii „infractor” și „autor” implică faptul că a fost comisă o infracțiune și că responsabilitatea persoanei a fost deja stabilită. În plus, termenii de infractor/autor - precum și termenul „victimă” - tind să atribuie persoanei o „identitate” generală specifică, în timp ce expresia utilizată în acest instrument pune accentul pe faptă și pe consecințele acesteia, fără a eticheta persoanele implicate. Infractor este, de asemenea, un termen stigmatizant.

Martor	Persoană care a asistat/ajutat la incident, fără a fi vătămat în mod intenționat și fără a contribui în mod activ la vătămarea produsă.
Persoana angajată în incident	„Angajat” se referă la faptul că, în general, a avut un rol în incident, adică a fost vătămat, a fost susceptibil de a fi vătămat sau a cauzat un prejudiciu.
Persoana implicată în incident	Implicat se referă la personalul sau la copilul (copiii) implicat(i) în incident, fie prin angajarea în acesta, fie prin faptul că a fost martor.

Tabelul de mai sus include **termenii de bază care sunt utilizați în tot instrumentul**, pentru care este necesară o înțelegere comună și pe care raportorul va trebui să îi aibă în vedere în timp ce completează chestionarul.

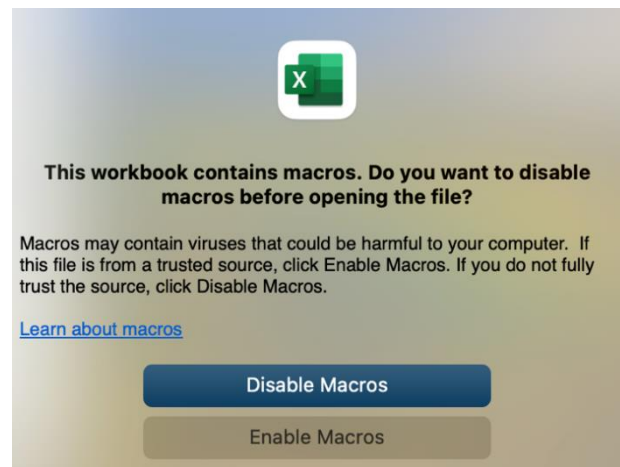
În următoarele secțiuni ale acestui ghid, vor fi furnizate alte definiții importante care se referă la întrebări și răspunsuri specifice, pentru a ghida raportorul în ceea ce privește modul de interpretare a întrebărilor și de completare adecvată a chestionarului.

Utilizarea instrumentului: ghid pas cu pas

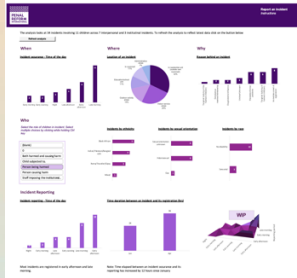
Această secțiune intră în detaliile instrumentului, secțiune cu secțiune, element cu element, cu scopul și explicațiile procesului. Sunt oferite exemple practice pentru a însoți personalul responsabil cu completarea instrumentelor de colectare a datelor (de exemplu, formularul) și clasificarea informațiilor.

Cum arată instrumentul

Dacă utilizați instrumentul în formularul Excel, nu uitați să faceți clic pe „Enable macros”.

După ce deschideți instrumentul, activând Macros, veți găsi un formular Excel format din mai multe file, așa cum se explică în tabelul de mai jos, cu denumirea, scopul și funcționarea acestora.

Structura instrumentului		
Denumirea componentei	Scop	Cum va funcționa și cine îl va utiliza
<p>Tabloul de bord</p> 	<p>Aceasta este fila în care sunt analizate toate datele compilate pentru a descrie tendințele și problemele legate de incidentele VIC care au loc în cadrul unității. Acesta analizează toate incidentele introduse în instrument, permițând conducerii facilității să adopte măsuri și politici bazate pe dovezi, de exemplu, locația sau momentul din zi în care incidentele VIC au loc cel mai frecvent.</p>	<p>Tabloul de bord este o caracteristică integrată a instrumentului. Acesta va utiliza datele introduse în instrument fără a necesita lucrări suplimentare.</p> <p>Acesta poate fi utilizat de personalul de conducere pentru a elabora măsuri bazate pe dovezi împotriva VIC sau pentru a îmbunătăți măsurile de răspuns disponibile, inclusiv tratamentul și investigațiile. În orice caz, partea de analiză trebuie privită ca un punct de plecare. Ghidul încurajează cu tărie unitățile să revizuiască periodic datele colectate pentru a le interpreta și pentru a identifica punctele-cheie care ar putea necesita o colectare și o analiză suplimentară a datelor pentru a aborda mai bine problema VIC.</p>
<p>Chestionar</p>	<p>Acesta este format din trei file în care se introduc datele privind incidentele VIC:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informații preliminare și despre incident • Date demografice și informații de context • Informații privind impactul și incidentul <p>Fiecare filă și conținutul acesteia vor fi explicate în detaliu în următoarea secțiune a ghidului.</p>	<p>Această parte este completată de către personalul de primă linie care raportează incidentul. În funcție de disponibilitatea unui CMS digital, unele puncte de date pot fi extrase din dosarele personale existente ale copiilor.</p> <p>În conformitate cu cele de mai sus, unitățile sunt încurajate să îmbunătățească chestionarul cu noi întrebări. De exemplu, instrumentul include o întrebare referitoare la motivul incidentului. În timp, unitatea ar putea înțelege care sunt cele mai frecvente motive care determină apariția incidentelor VIC și ar putea dori să</p>

		<p>investigheze în continuare pentru a găsi cele mai bune proceduri și politici care pot reduce incidentele VIC.</p> <p>Cu toate acestea, este esențial să nu se elimine nicio întrebare din instrument și să se protejeze formatul actual ca bază pentru a asigura colectarea datelor transnaționale și comparabile privind VIC.</p>
<p>Liste de copii și personal</p>	<p>Pentru a face legătura între incident și persoanele implicate în incident, instrumentul este asociat cu două liste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unul care să includă numele și informațiile demografice/ de context ale tuturor copiilor din unitate și - unul care să includă numele și informațiile relevante despre personalul care lucrează în unitate. <p>Acest lucru permite alegerea numelui (numelor) copilului (copiilor) și a personalului implicat în incident și introducerea datelor relevante în instrument.</p>	<p>Unitățile care dispun deja de un sistem digital de gestionare a dosarelor pot conecta listele de copii și de personal cu acest instrument. Cei care nu au, pot completa aceste liste înainte de a începe să utilizeze instrumentul și le pot lega cu părțile relevante ale instrumentului, inclusiv</p> <ul style="list-style-type: none"> - Q.10.2 și Q.10.3 din fila Incident preliminar, - Toate întrebările se află sub fila Informații demografice și de context. - Datele colectate despre fiecare persoană din fiecare listă vor fi în conformitate cu scopurile instrumentului și cu legislația națională a țărilor de implementare.
<p>Baza (bazele) de date privind incidentele și alte file pentru analiză</p>	<p>Acestea sunt filele necesare pentru părțile de analiză ale instrumentului.</p>	<p>Acestea sunt integrate în instrument și nu necesită muncă suplimentară pentru procesul de colectare a datelor. Personalul relevant le poate utiliza în scopuri de analiză.</p>

Chestionarul

Chestionarul este componenta formularului Excel care va trebui să fie completată de personalul relevant - așa cum a fost identificat în secțiunea anterioară a acestui ghid - pentru fiecare incident înregistrat. Acesta este împărțit în **trei file/secțiuni** și fiecare dintre ele va fi **prezentat în detaliu în paginile următoare**, explicând variabilele incluse, scopul întrebărilor și aspectele practice pe care este important să le cunoască raportorii.

Timpul estimat necesar pentru completarea chestionarului depinde de factori precum tipul și complexitatea incidentului. Având în vedere caracterul sensibil al subiectului și necesitatea de a răspunde la întrebări și răspunsuri bine gândite, se urmărește un timp de completare de aproximativ 10-15 minute, în funcție de complexitate și de schimbul de informații între persoana care aduce incidentul în atenția raportorului... Această durată asigură un echilibru între colectarea de informații complete și respectarea timpului și atenției participanților. Chestionarul include doar câteva întrebări deschise care solicită participanților să își amintească experiențe detaliate, dacă este necesar.

Informații preliminare și despre incident

Întrebările din această filă au ca scop înregistrarea **informațiilor preliminare și generale despre** incident, inclusiv detaliile de înregistrare, intervalul dintre înregistrarea incidentului și producerea acestuia, locația, tipul de incident, motivul care a stat la baza incidentului și detaliile privind implicarea tuturor celor care au luat parte în vreun fel la incident.

Prin colectarea datelor cu privire la prevalența și natura incidentelor la care sunt supuși copiii din penitenciare, chestionarul ajută la înțelegerea domeniului de aplicare și a gravității problemelor în cauză. Aceste date pot oferi informații despre frecvența, tipurile și persoanele implicate în incidentele violente din cadrul unităților.

Întrebări și variabile	Linii directoare pentru raportori
<p><u>Q1: Înregistrare - Modul în care incidentul a ajuns la cunoștința raportorului:</u></p> <p>Raportorul a fost martor la incident</p> <p>Raportat de un copil care a fost martor la incident</p> <p>Raportat de un copil care a fost implicat în incident</p> <p>Raportat de personalul care a asistat la incident</p>	<p>Scop: Această primă întrebare are ca scop identificarea statutului raportorului și a legăturii acestuia cu incidentul. În țările în care raportarea anonimă nu este posibilă, înregistrarea statutului persoanei care raportează este importantă pentru protecția acesteia. În plus, ar putea <i>permite înțelegerea eficienței mecanismelor de raportare a incidentelor din cadrul VIC</i>. Proportia scăzută de incidente raportate de copiii care au fost implicați sau martori la incident poate indica reticența sau chiar teama de a utiliza mecanismele de reclamare disponibile pentru copii.</p> <p>În practică: În sensul acestei întrebări, se preferă „angajat” în loc de implicat. Acest lucru se face pentru a diferenția incidentele raportate de copiii care au luat parte direct la incident de cele raportate de copiii care au fost doar martori. În cazul în care copilul care raportează incidentul a suferit sau a avut probabilitatea de a suferi un prejudiciu, atunci acesta trebuie să fie înregistrat ca „angajat”. În cazul în care personalul care</p>

<p>Raportat de personalul care a fost angajat în incident</p> <p>Raportat de familie</p> <p>Altele</p>	<p>Înregistrează incidentul este cel care a solicitat/aplicat măsura instituțională, atunci personalul trebuie să se înregistreze ca „raportorul a fost martor la incident”.</p> <p>Q1.1: Dacă selectați „Altele”, precizați cum a aflat raportorul despre incident</p>
<p><u>De la Q2 la Q7: data și ora înregistrării incidentului și data și ora producerii incidentului</u></p>	<p><u>Scop:</u> informațiile relevante din punct de vedere temporal sunt esențiale pentru documentarea incidentelor. În cadrul instrumentului, aceste informații sunt utilizate pentru a calcula intervalul de timp dintre producerea incidentului și raportarea și înregistrarea acestuia. Aceste intervale de timp specifice sunt esențiale pentru înțelegerea tendințelor: ele permit nu numai să se facă un bilanț al proceselor interne din fiecare unitate, ci și să se cunoască mai bine caracteristicile anumitor forme de incidente și răspunsurile efective. În special, ora/data de început și de sfârșit a incidentului va permite unităților să monitorizeze durata tuturor incidentelor, inclusiv izolarea, separarea unui copil de ceilalți deținuți sau utilizarea mijloacelor de constrângere.</p> <p>Facilitățile sunt încurajate să monitorizeze durata unor astfel de incidente și, dacă este necesar, să aplice strategii pentru a reduce durata acestor măsuri, în conformitate cu standardele internaționale, precum și pentru a reduce timpul dintre producerea unui incident și raportarea acestuia.</p> <p><u>În practică:</u> Determinarea momentului în care un incident a început și s-a încheiat va depinde în mare măsură de incident și de circumstanțe. Deși determinarea este simplă în cazul măsurilor instituționale, ar putea fi mai complicată atunci când are loc un incident interpersonal. Pentru a da câteva exemple, în cazul unei lupte, momentul inițial este momentul în care începe altercația (fie fizic, fie verbal), iar momentul final este atunci când persoanele implicate în luptă sunt separate sau când cineva intervine pentru a o opri. Într-o situație foarte diferită, începutul unui incident de autovătămare poate fi identificat cu prima tăietură (sau altă formă de autovătămare) raportată de copil sau de un martor, și sfârșitul cu raportarea incidentului și, dacă este cazul, cu îngrijirea/tratamentul terapeutic/medical al copilului.</p> <p>Deși este recunoscută necesitatea unor proceduri interne și a unei anumite flexibilități în funcție de tipul de incident, unitățile sunt încurajate să monitorizeze intervalele de timp dintre producerea unui incident și raportarea acestuia și să identifice lacunele și necesitățile, de exemplu, lipsa de personal sau complexitatea raportării etc., împiedicând raportarea cât mai rapidă.</p>
<p><u>Q8: Locul producerii incidentului</u></p> <p>În cameră/celulă</p>	<p><u>Scop:</u> informațiile privind locația sunt esențiale pentru documentarea incidentelor. În plus, anumite locații pot fi mai predispuse la violență din diverse motive , iar instrumentul poate fi</p>

<p>Domenii administrative Zone de activități în aer liber Zone de servicii interioare Unitate rezidențială (cameră exterioară/celulă) Unitate educațională/școlară În timpul transportului Altele</p>	<p>instrumentalizat pentru a identifica aceste locuri. Facilitățile sunt încurajate să revizuiască analizele datelor de localizare și să se axeze pe zonele care sunt scena incidentelor VIC mai frecvent. Prin adăugarea de subpuncte de date în categorii de locații, de exemplu, analizând bucătăria, grupurile sanitare comune, coridoarele etc. în cadrul „unității rezidențiale”, se pot identifica locurile specifice în care copiii sunt mai expuși la VIC și se pot lua măsurile de protecție necesare.</p> <p>În practică: Locațiile vor varia foarte mult de la o unitate la alta, dar categoriile oferite în meniul derulant pentru răspuns trebuie să poată acoperi această varietate. Pentru a oferi câteva clarificări: „Cameră/celulă” se referă la spațiul în care copiii dorm și își păstrează obiectele personale. Acesta nu are să fie camera/celula unui copil implicat în incident.</p> <p>„Zonele administrative” se referă la birourile personalului, unde se desfășoară funcții administrative.</p> <p>„Zonele de activități în aer liber” se referă la toate zonele în care copiii își pot petrece timpul în afara pereților unității, fie pentru a desfășura activități recreative, fie pentru a face sport, a munci sau alte activități.</p> <p>„Zonele de servicii interioare” se referă la toate zonele în care copiii desfășoară diverse activități și au acces la diferite servicii în timpul detenției, în interiorul zidurilor unității (de exemplu: spații pentru formare profesională; cantină; ...).</p> <p>„Unitatea rezidențială” se referă la spațiile din afara camerelor/celulelor și în afara celorlalte spații menționate mai sus (de exemplu: coridoarele, grupurile sanitare comune etc.).</p> <p>„Unitatea educațională/școlară” se referă la spațiile în care copiii desfășoară activități școlare/educaționale.</p> <p>„În timpul transportului” se referă la acele spații „intermediare”, atunci când copiii sunt mutați de la o unitate la alta, sau când sunt duși la activități în afara unității, sau la tribunal, sau în altă parte în afara unității.</p> <p>Ascensoarele se vor încadra în categoria în care sunt amplasate. Dacă ascensorul este situat în zona administrativă, atunci raportorul trebuie să selecteze această variabilă ca răspuns.</p> <p>Q8.1: Dacă selectați „Altele”, specificați locația la care vă referiți.</p>
<p>Q9: Tipul de incident</p>	<p><u>Scop:</u> Întrebarea are ca scop identificarea tipului de incident.</p> <p><u>În practică:</u> Alegeți între Incident interpersonal sau Măsură instituțională. În cazul în care incidentul se petrece între colegi sau între un copil (sau mai mulți) și personal, atunci acesta trebuie înregistrat ca fiind interpersonal.</p>

În cazul în care incidentul este legat de impunerea unei măsuri instituționale, atunci ar trebui selectată aceasta din urmă.

Q9.1: În cazul unui incident interpersonal, indicați tipul de incident

În practică: Atunci când completați formularul, sunteți încurajat să alegeți răspunsul care corespunde în cea mai mare parte circumstanțelor raportate, chiar dacă nu se suprapun complet. În cazurile în care tipul de incident pare diferit pentru fiecare persoană implicată, raportorii au posibilitatea de a selecta tipul de incident diferit pentru fiecare. În cazul în care copilul implicat în incident prin mai multe acte, de exemplu, copilul amenință un alt copil și apoi îl agrează fizic, vă rugăm să selectați tipul cel mai sever/vătămător din instrument și să adăugați orice alte informații la întrebarea „Alte detalii”.

Mai jos vă oferim explicația pentru fiecare răspuns. Discutarea termenilor de mai jos și asigurarea unei înțelegeri comune pentru fiecare dintre ei este extrem de importantă pentru a asigura coerența procesului de colectare a datelor. Aveți, de asemenea, posibilitatea de a alege „Altele” dacă circumstanțele raportate nu corespund nici uneia dintre opțiunile din listă. Precizați la ce anume vă referiți.

Altercație / luptă: o dispută sau o ceartă aprinsă și furioasă între două sau mai multe persoane, care poate ajunge la violență fizică.

Atac: „Aplicarea intenționată sau necalculată a unei forțe fizice minore sau grave asupra corpului unui copil care nu are ca rezultat o vătămare fizică imediată, o vătămare minoră sau o vătămare gravă” (ICVAC).

Q9.1.1.: Dacă selectați „Atac” (agresiune), vi se cere să specificați dacă este „minor” sau „grav”:

Exemple ilustrative de **agresiune gravă:** rănire; lovire sau bătaie a unui copil; atac cu acid; otrăvire; agresiune cu un obiect sau o armă; ardere; sufocare; traumatism cranian abuziv; tortură.

Exemple ilustrative de **agresiune minoră:** hărțuirea fizică; aruncarea sau doborârea unui copil la pământ; lovirea; palmuirea; împingerea; lovirea cu un obiect; lovirea cu palma; lovirea cu piciorul; zgârirea; ciupirea; mușcarea; tragerea de păr; tragerea de urechi; forțarea unui copil să stea într-o poziție incomodă; opărire; arderea cu abur.

Autovătămare: „Orice comportament prin care își provoacă rănirea ca modalitate de a face față emoțiilor dificile. Cel mai frecvent ia forma tăierii, a arderii, a autoagresiunii non-suicidare sau a altor comportamente cu risc ridicat” (UNICEF).

Viol: „Penetrarea vaginală, anală sau orală de natură sexuală a corpului unui copil cu orice parte a corpului sau obiect, cu sau fără utilizarea forței și fără consimțământ, deoarece copilul este prea mic pentru a consimți sau fără consimțământ” (ICVAC).

Agresiune sexuală: „Atingerea părților intime ale unui copil sau obligarea unui copil să atingă părțile intime ale altcuiva (fără a include penetrarea), cu sau fără utilizarea forței și fără consimțământ, deoarece copilul este prea mic pentru a consimți sau fără consimțământ” (ICVAC).

Acte sexuale fără contact: „Orice formă de comportament non-fizic verbal sau non-verbal, izolat sau persistent, care implică referiri nedorite la corpul, organele sexuale sau sexualitatea copilului, inclusiv comportamentul facilitat prin intermediul tehnologiei (ICVAC).

Amenințări verbale sau nonverbale (de violență sau de vătămare): „este, cel puțin, un comportament intenționat care provoacă teama de vătămare sau de prejudiciu” (ICVAC).

Hărțuire: „orice comportament nepotrivit și nedorit care ar putea fi în mod rezonabil așteptat sau perceput ca fiind o ofensă sau o umilință pentru un copil. Hărțuirea poate lua forma unor cuvinte, gesturi sau acțiuni care tind să deranjeze, să alarmeze, să abuzeze, să înjosească, să intimideze, să minimalizeze, să umilească sau să stânjenească o altă persoană sau care creează un mediu intimidant, ostil sau ofensator. În mod normal, hărțuirea implică o serie de incidente” [\(ICVAC\)](#).

Respingere sau umilire: „Interacțiuni repetate cu un copil prin care i se transmite acestuia că este lipsit de valoare, defect, neiubit, nedorit, în pericol sau că are valoare doar pentru a satisface nevoile altora” [\(ICVAC\)](#).

Expunerea unui copil la violență: „Expunerea unui copil la violență cu o probabilitate ridicată de a avea ca rezultat probleme psihologice, sociale, emoționale și comportamentale”. Câteva exemple ilustrative: expunerea unui copil la violența bandelor sau la activitățile violente ale crimei organizate; expunerea nedorită a unui copil la utilizarea armelor de foc/armelor; asistarea la abuzul sexual sau la torturarea unui alt deținut; expunerea unui copil la atacuri cu arme de foc [\(ICVAC\)](#).

Altele: Opțiunea „Altele” s-ar putea referi la toate celelalte acte și circumstanțe care nu au fost clasificate mai sus și care, cu toate acestea, dăunează copilului, inclusiv formele de neglijare, care este „eșecul deliberat, nedorit și neesențial de a satisface nevoile fizice sau psihologice ale unui copil, de a proteja un copil de pericol sau de a obține servicii medicale, educaționale sau de altă natură”. Exemple ilustrative: alimentația necorespunzătoare continuă; eșecul continuu de a proteja un copil împotriva răului prin lipsa de supraveghere; lăsarea constantă a unui copil murdar sau în situația de a fi urât mirositor, nespălat sau îmbrăcat cu haine nepotrivite pentru anotimpul respectiv; lăsarea constantă a unui copil să trăiască într-un mediu nepotrivit/nesănătos; lipsa constantă a oricărui sprijin emoțional și a dragostei, neatenția cronică față de un copil; faptul că îngrijitorii sunt în mod constant „indisponibili/inaccesibili din punct de vedere psihologic”, trecând cu vederea indicațiile și semnalele unui copil mic - deosebit de relevant în cazul autovătămării; eșecul continuu de a oferi sau de a permite acordarea îngrijirilor necesare în conformitate cu recomandările unui profesionist competent în domeniul medical pentru o vătămare fizică, o boală, o afecțiune medicală sau o deficiență fizică sau psihologică; eșecul continuu de a solicita în timp util îngrijiri medicale adecvate pentru o problemă gravă de sănătate [\(ICVAC\)](#).

Dacă selectați „Altele”, precizați detalii suplimentare la Q13: Alte detalii.

Q9.2: Dacă este o măsură instituțională, indicați măsura instituțională

Utilizarea forței fizice: Se referă la utilizarea directă a forței fizice, de exemplu pentru a separa doi sau mai mulți copii implicați într-o bătaie sau pentru a interveni într-un incident de agresiune.

Utilizarea mijloacelor de constrângere: Se referă la utilizarea de instrumente care limitează libertatea de mișcare a unei persoane (de exemplu, cătușe, curele, cămăși de forță sau paturi de imobilizare). Este important să se înregistreze aceste cazuri, pentru a se asigura că acestea se desfășoară cu respectarea drepturilor copilului și în conformitate cu standardele internaționale: „Restricția sau forța pot fi folosite numai atunci când copilul reprezintă o amenințare

iminentă de rănire pentru el însuși sau pentru alții și numai atunci când toate celelalte mijloace de control au fost epuizate. Restricția nu trebuie să fie utilizată pentru a asigura respectarea regulilor și nu trebuie să implice niciodată provocarea deliberată a durerii. Ea nu trebuie folosită niciodată ca mijloc de pedeapsă” [Observația generală 24, 95(f)].

Izolare: Izolarea se referă la separarea unui copil de restul copiilor, ceea ce poate include întreruperea educației și a altor activități zilnice. Practica poate echivala cu izolarea, care, conform standardelor internaționale, trebuie interzisă (Regulile de la Havana, 67; Regulile Nelson Mandela 45(/2)).

Definiția izolării poate varia de la o țară la alta, dar, în general, se referă la plasarea unui deținut singur, fără contact cu alte persoane, de obicei ca răspuns la comportamente care amenință siguranța sa sau a altora, timp de 22 de ore sau mai mult într-o zi. (Regulile Nelson Mandela ale ONU, regula 44) Aceeași practică este cunoscută și sub alți termeni, cum ar fi segregare administrativă, separare, izolare, izolare, locuință securizată, izolare în cameră, internare involuntară sau spitalizare involuntară. Toate acestea sunt practici echivalente și la fel de dăunătoare prin efectul lor. Instrumentul analizează practicile de izolare pentru a informa unitățile, astfel încât acestea să poată acționa pentru a crește numărul de cazuri care echivalează cu izolarea.

Separarea: Se poate referi la orice act care are ca rezultat separarea copilului de restul populației. Aceasta poate avea scopuri rezonabile, cum ar fi calmarea copilului și inițierea unor măsuri reparatorii. Cu toate acestea, dacă este aplicată mai mult timp decât este necesar, poate echivala cu izolarea (a se vedea mai sus).

Restricționarea mișcării/interacțiunilor sociale: limitarea deplasării și a interacțiunilor cu alte persoane pentru un copil sau un grup de copii pentru a preveni riscul de incidente, pentru a răspunde la un incident sau pentru a-i proteja pe aceștia/ceilalți de producerea unui incident.

Percheziție: Se referă la măsurile care sunt luate pentru a preveni intrarea și contrabanda de articole periculoase sau interzise în unitate. Percheziția poate fi o percheziție a camerei, precum și o percheziție corporală. Datorită caracterului lor intruziv, perchezițiile corporale reprezintă o încălcare a vieții private a unei persoane și, prin urmare, trebuie să se recurgă la acestea doar atunci când este strict necesar și într-un mod care respectă demnitatea persoanei reținute (PRI). De aceea, și în acest caz, este important să se înregistreze cazurile în care percheziția are loc cu modalități care pot constitui încălcări ale drepturilor copilului și care pot dăuna sau pot dăuna potențial copilului.

Altele: Dacă selectați „Altele” (la Q9.2), precizați detalii suplimentare la Q13: Alte detalii.

Q9.2.1: În cazul în care se utilizează mijloace de imobilizare, se precizează metoda de imobilizare utilizată:

Fizică

Mecanică (cătușe)

Mecanică (altele)

Medicală

Altele - Q9.2.1.1.1: Dacă selectați „Altele”, precizați

Q9.2.2: În cazul în care s-au folosit mijloace de imobilizare, precizați dacă a existat o supraveghere a copilului de către personal pe toată durata imobilizării: Da, Nu, Nu se știe

În conformitate cu standardele internaționale, copiii trebuie să fie însoțiți de personal în timp ce se află sub restricționare. Unitățile trebuie să monitorizeze această practică și să se asigure că personalul are cunoștințele/timpul necesar pentru a respecta această regulă. În caz contrar, facilitățile trebuie să acționeze în consecință.

Q9.2.2.1: Dacă selectați „Da”, specificați personalul penitenciarului (nume sau număr de identificare) - Raportorul va putea selecta numele personalului din listă.

Q9.2.3: În caz de izolare, precizați funcția persoanei care a autorizat decizia:

Directorul/guvernatorul/administratorul penitenciarului

Ofițer principal de penitenciar

Ofițer superior de penitenciar

Ofițer de penitenciar

Altele - **Dacă selectați „Altele”, specificați detalii suplimentare la Q13: Alte detalii.**

Decizia de plasare în izolare trebuie să fie autorizată de un superior. Aceste date sunt importante pentru a sprijini punerea în aplicare a acestei norme, precum și pentru a documenta deciziile.

Q9.2.3.1: Precizați personalul penitenciarului (nume sau număr de identificare) - Raportorul va putea selecta numele personalului din listă.

Q9.2.4: În cazul izolării, precizați dacă copilul a fost supravegheat de către personal pe toată durata izolării: Da, Nu, Nu se știe

Q9.2.4.1: Dacă da, specificați personalul penitenciarului (nume sau număr de identificare) - Raportorul va putea selecta numele personalului din listă.

Q9.2.5: Dacă este vorba de o percheziție, specificați ce tip de percheziție:

Percheziția corporală

Percheziția camerei/celulei

Test de urină

Altele - **Q9.2.5.1: Dacă selectați „Altele”, precizați**

<p>Q10: Persoana (persoanele) implicată (implicate) în incident:</p> <p>Copil reținut Personalul facilității Adult reținut Personal extern Tert/ vizitator Altele</p>	<p>Scop: Pe lângă documentarea incidentului, această întrebare urmărește să afle dacă un singur copil sau mai mulți copii sunt implicați în incidente în mod disproporționat mai mult decât ceilalți.</p> <p>În practică: Prin conectarea instrumentului cu sistemul de fișiere existent al facilității, va exista o listă de copii și de personal din care pot fi selectați.</p> <p>„Implicarea în incident” se referă la orice persoană care a fost prezentă, inclusiv martor la incident. „Implicare” se referă la faptul de a fi implicat în incident, adică de a fi vătămat, a fi susceptibil de a fi vătămat, cauzând un prejudiciu.</p> <p>Este important ca raportorul/raportorii să țină cont de faptul că, chiar și atunci când un copil/copiii sunt responsabili de producerea de prejudicii altor copii sau personalului, aceștia au în continuare dreptul la protecția drepturilor lor și la garanții procedurale, precum și la răspunsuri care vizează repararea și protejarea integrității tuturor.</p> <p>Q10.1: Dacă selectați „Altele”, precizați</p> <p>Q10.2: Dacă selectați „personalul instituției”, specificați numele sau numărul de identificare - Raportorul va putea selecta numele personalului din listă.</p> <p>Q10.3: Dacă selectați „copil”, specificați numele sau numărul de identificare - Raportorul va putea selecta numele personalului din listă.</p>
<p>Q11: Specificarea tipului de implicare</p> <p>Persoana vătămată Persoană care cauzează vătămarea Atât vătămat, cât și vătămător Copil supus unei măsuri instituționale Personal care impune măsura instituțională Martor Neclar/necunoscut Altele</p>	<p>Scop: Pe lângă documentarea incidentului, această întrebare urmărește să afle dacă un singur copil sau mai mulți copii sunt implicați în incidente cu același rol, în special ca parte vătămată, în mod disproporționat mai mult decât ceilalți. Această analiză ar putea însemna că este posibil ca acel copil să aibă nevoie de alte măsuri de protecție.</p> <p>În practică: Pentru fiecare persoană implicată în incident și inclusă în răspunsul la întrebarea anterioară Q10, se cere să se precizeze tipul de implicare la această întrebare. Prin urmare, este important ca înregistrările incidentelor să fie legate de sistemul de management intern al unității, de înregistrările și detaliile personalului.</p> <p>Atunci când dați răspunsul, faceți referire la definiția dată la începutul acestui ghid cu privire la persoana careia i se cauzează vătămarea și la persoana care provoacă o vătămare.</p> <p>Q11.1: Dacă selectați „Altele”, precizați tipul de implicare</p>
<p>Q12: Motive/explicații posibile pentru apariția incidentului</p>	<p>Scop: Personalul trebuie să noteze orice factori precipitanți sau cauzali care pot explica sau contribui la explicarea producerii unui incident. Întrebările referitoare la motivele/factorii declanșatori ai incidentului au ca scop</p>

<p>Influența drogurilor/alcoolului Rivalități/apartenență la bande/grupuri Intimidarea țintită a copilului (copiilor) vătămat(i) Represalii/probleme anterioare Apariția imediată a agresivității Măsură disciplinară sau de protecție Neclar/necunoscut Altele</p>	<p>înțelegerea raționamentului și a motivelor care au stat la baza acestuia, în vederea identificării unor strategii și răspunsuri de prevenire specifice.</p> <p>Exemple ilustrative:</p> <ul style="list-style-type: none"> - În cazul în care are loc hărțuirea pe motiv de handicap sau de orientare sexuală percepută/autoidentificată, unitățile trebuie să caute soluții pentru a crește gradul de conștientizare și a sensibiliza copiii și personalul cu privire la incluziune și, în special, la vulnerabilitățile și nevoile persoanelor cu handicap și ale persoanelor LGBTI+. - În cazul în care represaliile și/sau o problemă existentă (legată, de asemenea, de un incident anterior) reprezintă un motiv comun care stă la baza incidentelor, unitățile sunt încurajate să analizeze și să înțeleagă cele mai frecvente probleme care cauzează incidente și să se concentreze asupra investițiilor în dialoguri și practici restaurative și în strategii de soluționare a conflictelor pentru a rezolva problemele de zi cu zi și pentru a detensiona situația. <p><u>În practică:</u> Motivul incidentului poate varia în funcție de fiecare copil sau de personalul implicat. Prin urmare, instrumentul permite introducerea de motive diferite pentru fiecare persoană implicată în parte. Cea mai bună practică ar fi să includem opinia copiilor în determinarea acestor date. În cazul în care nimeni dintre cei implicați în incident nu raportează vreun motiv care a stat la baza altercației, atunci personalul poate introduce motivul pe care îl percepe sau îl consideră adevărat.</p> <p>Q12.1: Dacă selectați „intimidare țintită a copilului (copiilor) vătămat(i)...”, specificați motivul intimidării țintite:</p> <ul style="list-style-type: none"> Identitatea de gen/orientarea sexuală Dizabilități Rasa/etnia sau originea culturală Naționalitate/Statut de migrație Neclar/necunoscut <p>Q12.1.1: În cazul în care este altul, precizați motivul intimidării</p> <p>În cazul în care se aplică mai multe răspunsuri, precizați detalii suplimentare la întrebarea 13: Alte detalii.</p> <p>Q12.2: Dacă selectați „autovătămare în urma intimidării”, specificați motivul autovătămării:</p> <ul style="list-style-type: none"> Identitatea de gen/orientarea sexuală
---	--

	<p>Dizabilități Rasa/etnia sau originea culturală Naționalitate/Statut de migrație Neclar/necunoscut</p> <p>Q12.2.1: Dacă este vorba de altceva, precizați</p> <p>În cazul în care se aplică mai multe răspunsuri, precizați detalii suplimentare la întrebarea 13: Alte detalii.</p> <p>Dacă selectați altceva (la Q12), precizați detalii suplimentare la Q13: Alte detalii.</p>
<p><u>Q13: Alte detalii cheie/relevante privind incidentul</u></p>	<p>Orice alte informații relevante privind incidentul pot fi adăugate aici.</p>

Date demografice și informații de context

Datele din această secțiune vor fi extrase din dosarele existente ale copiilor. Personalul din unitățile care nu dispun de un CMS digital trebuie să introducă manual datele relevante. **În formular vor fi prevăzute coloane pentru fiecare persoană implicată, iar datele relevante vor fi enumerate în cadrul fiecăreia dintre ele.**

Această secțiune are ca scop colectarea datelor privind **categoriile de vulnerabilitate**. Unitățile sunt încurajate să analizeze datele pentru a aborda vulnerabilitățile intersecționale ale copiilor care aparțin unor grupuri specifice și pentru a stabili dacă acestea prezintă un risc sporit de a fi răniți sau vizați de violență.

Absența unei analize specifice atunci când vine vorba de cei mai vulnerabili dintre copiii aflați în detenție este, cel mai probabil, cea mai mare și cea mai uniformă lacună observată în toate sistemele europene.

Grupurile minoritare, inclusiv fetele, copiii LGBTI+, copiii cu dizabilități, copiii neresortanți și copiii romi, printre altele, în contextul sistemelor de detenție și de justiție în general, se confruntă cu provocări unice, iar nevoile lor specifice pot să nu beneficieze de o recunoaștere și o atenție corespunzătoare. Primul pas pentru a umple acest gol este, așadar, colectarea datelor care să fie, de asemenea, dezagregate pe baza acestor variabile. Aceasta va permite identificarea amplitudinii și a caracteristicilor incidentelor în care sunt vizați copii din anumite grupuri. În consecință, măsurile și răspunsurile specifice de prevenire pentru fete, copii LGBTI+, copii cu dizabilități, copii migranți și alte grupuri minoritare pot fi dezvoltate la nivelul fiecărei unități și la nivelul sistemului.

„Din cauza capacităților limitate de colectare a datelor, precum și a lipsei de conștientizare, copiii sunt de obicei reprezentați ca un grup omogen, iar statele rareori oferă o dezagregare în funcție de alte caracteristici decât vârsta și sexul. În același timp, în timpul etapei de cercetare, s-a constatat că unele grupuri sunt deosebit de vulnerabile, de exemplu, copiii cu dizabilități, cetățenii străini sau copiii LGBTI. Lipsa unor date dezagregate în mod corespunzător împiedică în mod semnificativ atenuarea, identificarea și combaterea discriminării.”¹³

Acest set de întrebări include date foarte sensibile pe care nu toate unitățile le colectează și pe care nu toate legislațiile naționale permit colectarea lor. Prin acest instrument, încurajăm extinderea variabilelor furnizate în instrumentele existente și acoperirea cât mai mult posibil a experiențelor grupurilor minoritare, pentru a oferi strategii de prevenire și de răspuns la violența care le vizează.

Întrebări și variabile

Linii directoare pentru raportori

<p>Q1: Motivele detenției - Statutul procesual</p> <p>Condamnat În arest preventiv Altele</p>	<p>În practică: Această întrebare urmărește să încadreze situația copiilor implicați în incident și să înregistreze dacă aceștia sunt condamnați sau se află în arest preventiv.</p> <p>La fel ca toate răspunsurile din această filă, aceste date vor fi extrase din dosarele existente ale copiilor.</p> <p>Q1.1: Dacă selectați „condamnat”, precizați durata pedepsei actuale</p> <p>Q1.2: Dacă selectați „Altele” - Indicarea statutului procedurii</p>
<p>Q2: Identitatea de gen</p> <p>Masculin Feminin Transsexual Non-binar/diversitate de gen Sex necunoscut</p>	<p><i>Scop: Identitatea de gen a persoanelor aflate în detenție este un factor important de luat în considerare atunci când se abordează incidentele, din mai multe motive:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Vulnerabilitatea la violența țintită: Copiii transsexuali sau non-binari se pot confrunta cu o vulnerabilitate crescută la violența țintită din cauza discriminării, stigmatizării și prejudecăților bazate pe identitatea lor de gen. Aceștia pot fi mai expuși decât alții la hărțuire, intimidare sau violență fizică din partea altor copii sau chiar din partea personalului penitenciarului. ⇒ Izolare și excludere: Copiii transsexuali și non-binari se pot confrunta cu izolarea și excluderea socială în mediul carceral, exacerbând sentimentele de singurătate, depresie și anxietate. Această izolare le poate face mai vulnerabile la victimizare și mai puțin predispuse să caute ajutor sau să raporteze incidentele de violență. ⇒ Negarea identității: Copiii transsexuali sau non-binari se pot confrunta cu dificultăți în ceea ce privește recunoașterea și respectarea identității lor de gen în cadrul sistemului penitenciar. Această negare a identității poate contribui la sentimente de invalidare, înstrăinare și suferință, sporind și mai mult vulnerabilitatea lor la violență și abuz. ⇒ Discriminarea intersectorială: Copiii transsexuali și non-binari care aparțin unor comunități marginalizate, cum ar fi persoanele de culoare sau persoanele cu dizabilități, se pot confrunta cu forme intersectoriale de discriminare și opresiune care le sporesc și mai mult vulnerabilitatea la violență în mediul penitenciar. <p>În practică: Colectarea identității de gen a copiilor și a altor persoane implicate într-un incident va trebui să fie evaluată în raport cu riscul de a le expune la stigmatizare. În timp ce unitățile sunt încurajate să</p>

¹³ Studiul global al ONU privind copiii privați de libertate, 2019 p. OHCHR, O abordare a datelor bazată pe drepturile omului: Să nu lăsăm pe nimeni în urmă în cadrul Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, 2018, p. 7.

	<p><i>sensibilizeze personalul cu privire la problemele LGBTI+ și la stereotipurile de gen și să includă aceste informații în scopul protecției copiilor, acestea trebuie să evalueze riscurile potențiale de victimizare și să protejeze copiii și împotriva acestora.</i></p> <p><i>În cazul în care riscul este evaluat ca fiind prea ridicat, se poate colecta sexul biologic în locul identității de gen, utilizând următoarele variabile: 1. Masculin; 2. Feminin; 3. Sex necunoscut.</i></p> <p><i>La fel ca toate răspunsurile din această filă, aceste date vor fi extrase din dosarele existente ale copiilor.</i></p> <p>Q2.1: Identitate de gen notată: <i>se referă la faptul că informația despre identitatea de gen este recunoscută în documentele oficiale de identitate ale copilului sau este autodeclarată (nerecunoscută oficial).</i></p>
<p>Q3: Orientarea sexuală</p> <p>Heterosexual</p> <p>Homosexual</p> <p>Bisexual</p> <p>Altă orientare sexuală nonconformistă</p> <p>Orientare sexuală necunoscută</p>	<p><i>Scop:</i> Orientarea sexuală a unui copil poate, de asemenea, să influențeze experiențele pe care le trăiește în cadrul penitenciarelor și vulnerabilitatea acestuia la incidente de violență:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Homofobia și discriminarea: Copiii care se identifică ca fiind lesbiene, homosexuali sau bisexuali se pot confrunta cu discriminare, hărțuire și marginalizare atât din partea altor copii, cât și din partea personalului penitenciarului, din cauza homofobiei și a prejudecăților. Această discriminare poate contribui la sentimente de izolare, frică și rușine. ⇒ Violența țintită și preocupările legate de siguranță: Copiii cu o orientare sexuală nonconformistă (alta decât cea heterosexuală) pot fi expuși unui risc sporit de violență țintită, inclusiv agresiuni fizice, agresiuni sexuale și abuzuri verbale, din cauza homofobiei, a stigmatizării și a ostilității din mediul penitenciar. Acest lucru se poate manifesta sub forma unor atacuri motivate de ură sau de hărțuire. Acest grup de copii poate avea considerente unice în materie de siguranță legate de orientarea lor sexuală, în special dacă sunt deschiși cu privire la identitatea sau relațiile lor în cadrul penitenciarului. Teamă de represalii sau de victimizare îi poate determina să își ascundă orientarea sexuală sau să evite să caute sprijin atunci când se confruntă cu hărțuirea sau abuzul. <p><i>În practică:</i> Colectarea informațiilor privind orientarea sexuală a copiilor și a altor persoane implicate într-un incident va trebui să fie evaluată în funcție de riscul de a le expune la stigmatizare (la fel ca mai sus).</p> <p>În ceea ce privește faptul de a se autoidentifica sau de a fi perceput ca fiind LGBTI+, cei care raportează incidentele trebuie să știe că, în ciuda faptului că dreptul la intimitate și la identitate personală sunt primordiale, discriminarea bazată pe orientarea sexuală, identitatea/expresia de gen și caracteristicile de</p>

	<p>gen are loc și împotriva copiilor care sunt percepuți ca nefiind în conformitate cu normele sexuale și de gen predominante, indiferent dacă aceștia se autoidentifică sau nu ca fiind LGBTI+.</p> <p>Pentru a se asigura că experiențele specifice de discriminare ale copiilor LGBTI+ aflați în detenție nu trec neobservate în cadrul instrumentelor, politicilor și orientărilor existente, este esențial să le abordăm ca pe un motiv de discriminare distinct de cel de gen, deși se intersectează cu acesta.¹⁴</p> <p>La fel ca toate răspunsurile din această filă, aceste date vor fi extrase din dosarele existente ale copiilor.</p>
Q4: Vârsta	<p><u>Scop:</u> Vârsta unui copil este foarte importantă pentru incidentele VIC. Concentrarea asupra vârstei copiilor implicați în incidente a fost unul dintre cele două criterii care au fost evidențiate în interviurile pe care le-am avut cu copiii cu experiențe trăite pentru a fi analizate în timp ce înțelegem și abordăm problema VIC în mediul de detenție.</p> <p><u>În practică:</u> Vârsta minimă de răspundere penală trebuie să fie de 14 ani, în conformitate cu Observația generală nr. 24 al CDC. Cu toate acestea, instrumentul include ca răspuns și vârstele mai mici, deoarece există unele state membre ale UE care recunosc vârste minime mai mici pentru răspunderea penală. Statele care utilizează acest instrument pot reduce la minimum lista de restricții în funcție de practica lor. La fel ca toate răspunsurile din această filă, aceste date vor fi extrase din dosarele existente ale copiilor.</p>
<p>Q5: Religie</p> <p>Buddhism</p> <p>Creștinism</p> <p>Hinduism</p> <p>Islam</p> <p>Iudaism</p> <p>Nesigur/Nu se știe</p> <p>Fără religie</p> <p>Altele</p>	<p><u>Scop:</u> Convingerile religioase ale unui copil pot avea un impact asupra experiențelor pe care le trăiește în penitenciare și asupra vulnerabilității sale la incidente de violență, din următoarele motive:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Discriminarea religioasă: Copiii care aparțin unor grupuri religioase minoritare sau care au convingeri diferite de cele ale majorității în mediul penitenciar se pot confrunta cu discriminare, hărțuire și marginalizare. Această discriminare poate proveni din neînțelegeri, prejudecăți sau intoleranță față de diversitatea religioasă. ⇒ Violența cu țintă precisă: Copiii care își practică în mod deschis religia sau care aderă la obiceiuri și ritualuri religioase pot fi expuși riscului de a fi victime ale violenței, inclusiv agresiuni fizice și abuzuri verbale. Acest lucru se poate întâmpla dacă alți copii sau personalul penitenciarului percep credințele sau practicile lor religioase ca pe o amenințare sau o provocare la adresa culturii dominante din cadrul penitenciarului.

¹⁴ Child-friendly Justice European Network (CFJ-EN), Challenge paper “Towards LGBTI+ sensitive justice systems for children in Europe”, 2022.

	<p><u>În practică:</u> Părțile interesate la nivel național pot stabili alte categorii, dacă este cazul, dar pentru o analiză comparabilă a datelor, va fi important ca fiecare variabilă diferită să fie grupată/legată cu aceste categorii date. De exemplu: Catolicii și protestanții ar fi categorisiți drept creștini; ateismul ar fi categorisit drept Altele, etc..</p> <p>Pentru întrebările privind religia, etnia, naționalitatea (și, eventual, limba și dizabilitatea), unitățile pot adăuga categorii specifice în conformitate cu ceea ce este relevant la nivel național (de exemplu, grupuri minoritare cheie), iar acestea trebuie apoi grupate/legate sub categoriile „umbrelă” pentru analiza comparativă. Aceasta înseamnă că instrumentul în sine poate fi îmbunătățit prin furnizarea de subgrupuri mai specifice, dacă acestea sunt deosebit de relevante în anumite contexte.</p> <p>La fel ca toate răspunsurile din această filă, aceste date vor fi extrase din dosarele existente ale copiilor.</p> <p>Q4.1: Dacă selectați „Altele”, precizați</p>
<p>Q6: Limba maternă</p>	<p><u>Scop:</u> Limba maternă sau nativă a unui copil poate influența, de asemenea, experiențele copiilor aflați în detenție și vulnerabilitatea lor la incidente de violență, sub forma:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Bariere de comunicare: Copiii care vorbesc alte limbi decât limba dominantă folosită în mediul penitenciar se pot confrunța cu bariere de comunicare atât cu ceilalți copii, cât și cu personalul penitenciarului. Acest lucru le poate îngreuna exprimarea nevoilor lor, căutarea de asistență sau comunicarea eficientă cu ceilalți, ceea ce le sporește vulnerabilitatea la victimizare și izolare. ⇒ Izolarea culturală: Copiii care vorbesc limbi care nu sunt vorbite pe scară largă în cadrul penitenciarului pot suferi de izolare și marginalizare culturală. Aceștia se pot lupta să se conecteze cu alți deținuți sau să participe la activități sociale, exacerbând sentimentele de singurătate, alienare și deconectare culturală. ⇒ Interpretare și comunicare greșite: Barierele lingvistice pot duce la neînțelegeri, interpretări greșite și conflicte între copii și personalul penitenciarului sau alți deținuți. Comunicarea defectuoasă poate conduce la acțiuni disciplinare, la escaladarea tensiunilor sau la incidente violente, în special dacă copiii nu se pot exprima în mod eficient sau nu pot înțelege instrucțiunile. <p>De asemenea, aceștia se pot confrunța cu dificultăți în înțelegerea mecanismelor de depunere a plângerilor și se pot confrunța cu dificultăți în utilizarea eficientă a acestora.</p> <p><u>În practică:</u> Acest răspuns va fi extras și el din dosarele existente ale copiilor și va indica dacă limba locală este prima limbă/limba maternă a persoanelor implicate în incident.</p>

<p>Q7: Etnie</p> <p>Arabă Neagră africană Neagră caraibiană Caucasiană/albă europeană Chineză Indiană/pakistaneză/Bangladeshi Hispanică Roma/Nomad/Țigan Mixtă Altele</p>	<p>Scop: Apartenența etnică a unui copil poate influența experiențele acestuia în cadrul detenției și vulnerabilitatea sa la incidente de violență. Etnia poate influența dinamica prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Discriminarea etnică și violența cu țintă precisă: Copiii care aparțin unor grupuri etnice minoritare se pot confrunța cu discriminare, prejudecăți și stereotipuri atât din partea altor copii, cât și din partea personalului penitenciarului. Această discriminare se poate manifesta sub diferite forme, inclusiv abuz verbal, excludere și tratament diferențiat pe baza etniei. ⇒ Tensiuni: Diversitatea etnică în cadrul penitenciarelor poate duce uneori la tensiuni și conflicte între deținuții de diferite origini etnice. Aceste tensiuni pot apărea din animozități istorice, diferențe culturale sau percepții de concurență pentru resurse și statut în cadrul mediului penitenciar. ⇒ Afilierea la o bandă: În unele cazuri, apartenența etnică poate fi strâns legată de afilierea la o bandă în cadrul detenției. Copiii pot fi presați sau constrânși să se alăture bandelor etnice pentru protecție sau solidaritate, ceea ce conduce la implicarea în violențe sau conflicte legate de bande. <p>În practică: În conformitate cu legislația națională din unele țări, în cazul în care autoritățile nu pot (sau au impresia că nu pot) să colecteze date demografice pe baza rasei/etniei, este important să se țină cont de faptul că va fi necesar să se creeze diferite categorii pentru a se alinia la practicile naționale.</p> <p>La fel ca toate răspunsurile din această filă, aceste date vor fi extrase din dosarele existente ale copiilor.</p>
<p>Q8: Naționalitate</p> <p>Cetățean Non-cetățean Nu se cunoaște</p>	<p>Scop: Naționalitatea unui copil, sau țara de cetățenie, poate influența experiențele pe care le trăiește în spațiile de detenție și vulnerabilitatea acestuia la incidente de violență, deoarece copiii care sunt cetățeni străini sau care aparțin unor comunități minoritare de imigranți se pot confrunța cu discriminare, xenofobie și prejudecăți atât din partea altor copii, cât și din partea personalului penitenciarului. Această discriminare se poate baza pe stereotipuri, pe diferențe culturale sau pe percepția de extraneitate. De asemenea, aceștia se pot confrunța cu dificultăți în înțelegerea mecanismelor de depunere a plângerilor și se pot confrunța cu dificultăți în utilizarea eficientă a acestora.</p> <p>În practică: Indicați dacă persoanele - și în special copiii - implicate în incident au cetățenia țării și, în caz contrar, precizați statutul acestora.</p> <p>La fel ca toate răspunsurile din această filă, aceste date vor fi extrase din dosarele existente ale copiilor.</p>

	<p>Q8.1: În cazul în care este „non-cetățean”, se va specifica statutul:</p> <p><i>Copil migrant</i> <i>Copil care solicită azil</i> <i>Copil refugiat</i> <i>Copil apatrid</i> <i>Statutul de migrație nu se aplică</i> <i>Statutul de migrație necunoscut</i> <i>Altele - Q8.1.1: Dacă este vorba despre „Altele”, precizați statutul</i></p>
<p>Q9: Recidivism - A mai fost copilul deținut anterior?</p>	<p><u>Scop:</u> Această întrebare se referă la cazurile anterioare în care copilul a fost în detenție penală, pentru că a fost suspectat, acuzat sau condamnat pentru o infracțiune penală.</p> <p>Recidiva, sau tendința indivizilor de a recidiva și de a se întoarce în penitenciar după eliberare, este o problemă complexă, influențată de diverși factori. Deosebit de relevant pentru această colectare de date este faptul că experiențele anterioare de detenție, în special dacă există incidente de tip VIC, pot avea efecte psihologice de lungă durată, inclusiv traume, depresie și anxietate. Copiii care au suferit anterior detenție și/sau violență în timp ce erau încarcerați pot fi mai vulnerabili la probleme de sănătate mintală la eliberare și la diferite forme de VIC.</p> <p>La fel ca toate răspunsurile din această filă, aceste date vor fi extrase din dosarele existente ale copiilor.</p>
<p>Q10: Tipul de infracțiune comisă care a dus copilul la penitenciar</p> <p>Cu violență Non-violentă</p>	<p><u>Scop:</u> Această întrebare se referă la motivul pentru care copilul a ajuns în unitate.</p> <p>Tipul de infracțiune comisă de un copil poate influența în mai multe moduri experiențele acestuia în detenție și vulnerabilitatea sa la incidente de violență. Natura infracțiunii comise de un copil poate avea un impact asupra modului în care acesta este perceput atât de ceilalți deținuți, cât și de personalul penitenciarului. Copiii condamnați pentru infracțiuni cu violență pot fi văzuți ca fiind mai periculoși sau mai amenințători, ceea ce sporește riscul de victimizare sau de violență țintită în mediul penitenciar. Alte exemple pot fi:</p> <p>⇒ Afilierea la o bandă: Copiii care au fost implicați în activități sau infracțiuni legate de bande se pot confrunta cu presiuni sau constrângeri pentru a se alătura rețelelor de bande din cadrul penitenciarului, ceea ce îi poate expune la un risc sporit de violență și exploatare.</p>

	<p>⇒ Riscul de represalii: Copiii care au comis infracțiuni împotriva altor persoane, în special infracțiuni precum agresiune, jaf sau omucidere, pot fi expuși unui risc sporit de represalii din partea victimelor sau a asociaților acestora în mediul penitenciar.</p> <p>⇒ Infracțiuni sexuale: Copiii condamnați pentru infracțiuni sexuale se pot confrunta cu o stigmatizare și o izolare sporită în cadrul penitenciarelor. Aceștia pot fi priviți cu suspiciune sau ostilitate de către ceilalți copii, ceea ce le sporește vulnerabilitatea la hărțuire, violență și exploatare.</p> <p>La fel ca toate răspunsurile din această filă, aceste date vor fi extrase din dosarele existente ale copiilor.</p>
<p>Q11: Există un istoric de traume / victimizare?</p> <p>Da Nu Nu se știe</p>	<p><u>Scop:</u> Această întrebare urmărește să înțeleagă dacă copilul/copiii implicați au avut o experiență anterioară de traumă sau victimizare, în detenție sau în afara acesteia. Expunerea copiilor la multiple forme de victimizare este un factor care trebuie luat în considerare cu seriozitate atunci când se elaborează strategii de protecție a copiilor, inclusiv a celor mai vulnerabile grupuri, împotriva violenței și a abuzurilor. De asemenea, poate necesita investigații suplimentare din partea personalului specializat și poate fi un factor declanșator al consecințelor psihice și fizice asupra dezvoltării copilului.</p> <p><u>În practică:</u> Aceste date vor fi extrase din dosarele existente ale copiilor și din sistemul de gestionare a datelor intern al fiecărei unități.</p>
<p>Q12: Contactul cu familia</p> <p>Da Nu Nu se știe</p>	<p><u>Scop:</u> Această întrebare urmărește să înțeleagă dacă copilul implicat în incident are o rețea de sprijin în afara detenției, care îl poate sprijini în urma incidentului și care poate fi luată în considerare pentru posibile răspunsuri ulterioare și strategii de prevenire.</p> <p><u>În practică:</u> Aceste date vor fi extrase din dosarele existente ale copiilor și din sistemul de gestionare a datelor intern al fiecărei unități, pentru a indica dacă copilul este în contact cu membrii familiei sale, prin vizite în persoană, dar și prin telefon, apeluri video sau alte tipuri de corespondență. În cazul în care copilul are contacte cu familia sa, la următoarele întrebări se va preciza data ultimei vizite și frecvența acestor vizite.</p> <p>Q11.1: Dacă selectați „Da”, precizați data ultimei vizite</p> <p>Q11.2: Dacă selectați „Da”, precizați frecvența vizitelor din meniul derulant</p>
<p>Q13: Dizabilitate</p> <p>Fizică</p>	<p><u>Scop:</u> Această întrebare se referă la formele identificabile/identificate de dizabilități care trebuie luate în considerare pentru a evalua nevoile și vulnerabilitățile specifice ale copiilor implicați în incident.</p>

<p>Intelectuală și cognitivă Senzorială Psihosocială Mai mult de 1 Nu se știe Fără dizabilități Altele</p>	<p>Dizabilitatea unui copil poate avea un impact semnificativ asupra vulnerabilității acestuia la incidente de violență sub forma:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Comunicare: Copiii cu dizabilități de comunicare, cum ar fi deficiențe de vorbire sau tulburări de limbaj, pot avea dificultăți în a-și comunica nevoile, preferințele și preocupările personalului penitenciarului și celorlalți copii. Această barieră de comunicare poate crește vulnerabilitatea lor la neînțelegeri, conflicte și incidente violente. ⇒ Violența cu țintă precisă: Copiii cu dizabilități pot fi expuși unui risc sporit de violență țintită, de hărțuire și de intimidare în cadrul penitenciarelor. Percepțiile de vulnerabilitate, izolarea socială și stigmatizarea asociate cu dizabilitatea îi pot transforma în ținte de exploatare, abuz și victimizare din partea altor deținuți. <p><u>În practică:</u> Gama de dizabilități acoperă o mare varietate de aspecte - de la cele fizice, la cele intelectuale, cognitive și de învățare, până la afecțiunile psihice (dizabilități psihosociale). Informațiile despre dizabilitățile unui copil trebuie să fie extrase din dosarele existente ale acestuia și trebuie să fi fost fie autodeclarate (în special în cazul dizabilităților care nu sunt vizibile), fie diagnosticate înainte sau în timpul detenției.</p> <p>Aceste date vor fi extrase din dosarele existente ale copiilor și din sistemul de gestionare a datelor intern al fiecărei unități.</p> <p>Q13.1: Dacă sunt mai multe - Indicarea dizabilității Q13.2: Dacă selectați „Altele”, precizați Q13.3: În cazul în care se raportează o dizabilitate, precizați dacă aceasta este: Diagnosticată Autodeclarată Percepută de personal</p>
<p>Q14: Sănătate fizică cronică: Da Nu Nu se știe</p>	<p><u>Scop:</u> Această întrebare analizează existența unor probleme cronice de sănătate fizică la copiii implicați în incidente, deoarece unitățile sunt încurajate să analizeze tiparele și să ia în considerare nevoile și vulnerabilitățile specifice ale copiilor.</p> <p><u>În practică:</u> La fel ca la întrebarea anterioară, informațiile despre sănătatea fizică cronică a unui copil vor fi extrase din dosarele existente și diagnosticate înainte sau în timpul detenției. În cazul în care se</p>

	<p>raportează existența unei afecțiuni fizice cronice, se va răspunde, de asemenea, la întrebarea referitoare la tratamentul/îngrijirea de care a beneficiat copilul.</p> <p>Q13.1: Dacă ați selectat „Da”, precizați ce tratament/îngrijire s-a primit:</p> <p>Da, înainte de detenție</p> <p>Da, în detenție</p> <p>Da, înainte și în detenție</p> <p>Nu</p> <p>Nu se știe</p>
<p>Q15: Sănătatea mintală:</p> <p>Da</p> <p>Nu</p> <p>Nu se știe</p>	<p><u>Scop:</u> Structurile sunt încurajate să monitorizeze tiparele: în cazul în care se pare că există o legătură între nivelurile incidentelor (violente) și problemele de sănătate mintală, structurile ar putea dori să investigheze mai mult pentru a înțelege mai bine corelația potențială și, prin urmare, soluțiile/strategiile potențiale, atât în ceea ce privește sănătatea mintală a persoanei care a fost vătămată, cât și a persoanei care a provocat vătămarea.</p> <p><u>În practică:</u> La fel ca la întrebarea anterioară, informațiile despre sănătatea mintală a unui copil vor fi extrase din dosarele existente și diagnosticate înainte sau în timpul detenției. În cazul în care se raportează existența unei afecțiuni fizice cronice, se va răspunde, de asemenea, la întrebarea referitoare la tratamentul/îngrijirea de care a beneficiat copilul.</p> <p>Q15.1: Dacă ați selectat „Da”, indicați tratamentul/îngrijirea primită:</p> <p>Da, înainte de detenție</p> <p>Da, în detenție</p> <p>Da, înainte și în detenție</p> <p>Nu</p> <p>Nu se știe</p>
<p>Q16: Consumul de substanțe:</p> <p>Da</p> <p>Nu</p> <p>Nu se știe</p>	<p><u>Scop:</u> Structurile sunt încurajate să monitorizeze tiparele: în cazul în care se pare că există o legătură între nivelurile incidentelor (violente) și consumul de substanțe, structurile ar putea dori să investigheze în continuare pentru a înțelege mai bine potențiala corelație și, prin urmare, potențialele soluții/strategii.</p> <p><u>În practică:</u> Informațiile despre orice probleme legate de consumul de substanțe (droguri sau alcool) vor fi extrase din sistemul existent de gestionare a datelor.</p>

	<p>Q16.1: Dacă ați selectat „Da”, indicați tratamentul/îngrijirea primită:</p> <p>Da, înainte de detenție Da, în detenție Da, înainte și în detenție Nu Nu se știe</p>
<p>Q17: medicație curentă:</p> <p>Da/dinaintea detenției Da/ începând de la detenție Nu Nu se cunoaște</p>	<p><u>Scop:</u> Unitățile sunt încurajate să monitorizeze tiparele: în cazul în care pare să existe o legătură între nivelurile incidentelor (violente) și consumul de medicamente (fie pentru probleme de sănătate mintală, fie pentru probleme de sănătate fizică sau ambele), unitățile ar putea dori să investigheze mai mult pentru a înțelege mai bine potențiala corelație și, prin urmare, potențialele soluții/strategii.</p> <p><u>În practică:</u> Informațiile despre medicația curentă vor fi extrase din sistemul existent de gestionare a datelor.</p>
<p>Q18: Sarcină:</p> <p>Da Nu Nu se știe Nu se aplică</p>	<p><u>În practică:</u> Informațiile despre sarcină vor fi extrase din sistemul existent de gestionare a datelor.</p> <p>Q18.1: Dacă ați selectat „Da”, indicați când a început sarcina:</p> <p>Înainte de detenție În timpul detenției Nu se știe Nu se aplică</p>

Impactul și răspunsul la incidente

Această ultimă secțiune a chestionarului are ca scop înregistrarea **impactului fiecărui** incident - din punct de vedere psihologic și fizic - și a **răspunsurilor pe care incidentul le-a declanșat** în sistem în ceea ce privește sesizarea unor organisme și actori specifici (în interiorul și în afara unității de detenție) și a răspunsului/reacției la incident la nivel individual și la nivelul sistemului.

Examinarea impactului și a răspunsului la fiecare incident va permite, în principal, în faza de analiză:

- Identificarea tendințelor și a modelelor privind cele mai grave incidente, din punctul de vedere al impactului asupra victimei/victimelor;
- Identificarea modului în care personalul și instituția reacționează la diferite incidente și dacă impactul psihologic și fizic al acestora asupra persoanelor vătămate este luat în considerare în mod corespunzător;
- Identificarea canalelor la care au acces copiii pentru a raporta un incident;
- Identificarea tendințelor și a modelelor de aplicare a măsurilor de răspuns după producerea incidentelor, de la cele reparatorii la cele punitive.

Astfel, această imagine de ansamblu va fi necesară pentru a informa strategiile - la nivel de instituție și de sistem - pentru a face ca răspunsurile să fie din ce în ce mai bine orientate către impactul pe care incidentele îl generează asupra copiilor care sunt afectați; să investească în prevenirea incidentelor care au cel mai mare impact asupra copiilor și pentru a evita o victimizare suplimentară; să investească în măsuri care să încurajeze dialogul și reconcilierea, eficiente pe termen lung; și să investească pentru a face real accesul copiilor la mecanismele de raportare.

Întrebări și variabile	Linii directoare pentru raportori
Q1: Notificare - A fost cineva notificat în legătură cu incidentul? Da Nu Nu se știe	<u>În practică:</u> Indicați dacă incidentul a fost deja raportat altcuiva și precizați momentul și persoana căreia i-a fost raportat. Q1.1: Dacă da, indicați momentul În termen de 24 de ore În termen de 48 de ore În termen de 72 de ore Mai târziu de 72 de ore

	<p>Q1.2: Dacă da, cine a fost notificat?</p> <p>Părinte/tutore</p> <p>Reprezentant legal</p> <p>Judecător</p> <p>Supraveghetorul de serviciu</p> <p>Directorul facilității</p> <p>Reprezentantul ministerului</p> <p>Ombudsmanul</p> <p>Altele - Q1.2.1: În cazul în care este vorba despre altcineva, precizați</p>
<p><u>Q2: Vătămarea emoțională/psihologică rezultată în urma incidentului:</u></p> <p>Da</p> <p>Nu</p> <p>Nu se știe</p> <p>Altele</p>	<p><u>În practică:</u> Această întrebare și următoarele - referitoare la prejudiciul cauzat - vor fi introduse pentru fiecare copil implicat în incident.</p> <p>Alegerea acestui răspuns se bazează pe reacțiile de tratament la incident și pe evaluarea circumstanțelor. Aceste decizii și procese pot dura mai mult timp în unele cazuri. În cazul în care decizia nu a fost încă luată în momentul raportării incidentului, raportorul poate selecta „Nu se știe” și poate introduce datele relevante după ce vătămarea psihologică este evaluată.</p> <p>Q2.1: Dacă da, indicați tipul de vătămare emoțională/psihologică rezultată în urma incidentului:</p> <p><u>În practică:</u> Este posibil ca unitățile să aibă mai multe metode de sprijin psihologic sau de soluționare a conflictelor pe care doresc să le monitorizeze, ceea ce le-ar necesita să adauge mai multe răspunsuri. Cu toate acestea, toate răspunsurile specifice fiecărei unități trebuie să fie clasificate în cadrul acestor legături pentru a asigura comparabilitatea datelor între unități și între statele membre. În acest sens, trebuie să respecte următoarele definiții ale categoriilor:</p> <p>Copilul/martorul raportează un prejudiciu psihologic, dar nu există o evaluare/constatare: se referă la cazurile în care copilul sau un martor care raportează incidentul afirmă că există un prejudiciu, dar nu sunt siguri de gravitatea acestuia, iar copilul nu este încă examinat de un profesionist sau profesionistul nu constată nicio vătămare emoțională în ciuda raportării.</p> <p>Vătămări care nu necesită sprijin psihologic: se referă la răspunsurile la incidente care, pe baza evaluării, nu oferă sprijin terapeutic sau de altă natură.</p> <p>Vătămări care necesită una/câteva întâlniri cu serviciul psihologic</p>

	<p>Vătămare care necesită primul ajutor psihologic Vătămări care necesită tratament pe termen lung Incapacitate permanentă Ultimele 4 opțiuni (Vătămare care necesită una/câteva întâlniri cu serviciul psihologic; Vătămare care necesită primul ajutor psihologic; Vătămare care necesită tratament pe termen lung; sau Incapacitate permanentă) se referă la practica profesioniștilor, inclusiv ședințe de terapie psihologică etc. și sunt diferențiate în funcție de durata tratamentului.</p> <p>Dacă doriți să indicați o formă de vătămare emoțională/psihologică care nu este inclusă în lista de opțiuni de mai sus, specificați detalii suplimentare la <u>Q12: Alte detalii.</u></p> <p>Q2.2: Dacă nu, precizați : Nicio vătămare/ Copilul raportează că nu a suferit nicio vătămare în ciuda opiniei contrare a personalului</p>
<p><u>Q3: Vătămarea fizică rezultată în urma incidentului:</u> Da Nu Nu se știe</p>	<p><u>În practică:</u> În mod similar cu Q2, pentru a indica vătămarea fizică rezultată în urma incidentului, personalul trebuie să își bazeze răspunsul pe răspunsurile la tratament la incident și pe evaluarea circumstanțelor.</p> <p>Q3.1: Dacă ați selectat „Da”, indicați tipul de vătămare fizică Vătămări care nu necesită primul ajutor Vătămare sau boală care necesită primul ajutor Vătămare sau boală care necesită tratament Dizabilitate pe termen lung / incapacitate de muncă Incapacitate permanentă Deces</p> <p>Dacă doriți să indicați o formă de vătămare fizică care nu este inclusă în lista de opțiuni de mai sus, specificați detalii suplimentare la <u>Q12: Alte detalii.</u></p> <p>Q3.2: Dacă nu - precizați : Nicio vătămare/ Incident potențial, dar fără vătămare</p>

<p><u>Q4: Riscul de sinucidere - Copilul prezintă</u> semne de risc de sinucidere</p> <p>Da Nu Nu se știe/neclar</p> <p><u>Q5: Autovătămare - Copilul are semne vizibile de autovătămare (tăieturi, automutilare etc.):</u></p> <p>Da Nu Nu se știe</p>	<p><u>În practică:</u> Unitățile au proceduri specifice pentru a evalua riscul de sinucidere și de autovătămare ca urmare a incidentelor, iar personalul trebuie să se refere la aceste proceduri și să răspundă la aceste două întrebări pe baza acestora.</p>
<p><u>Q6: Măsură de protecție luată:</u></p> <p>Da Nu Nu se știe</p>	<p><u>În practică:</u> La această întrebare se va răspunde, de asemenea, pentru fiecare dintre copiii implicați în incident. Raportorul este rugat să indice ce fel de răspuns/măsură a luat unitatea pentru a reacționa la incident, față de fiecare dintre copiii implicați.</p> <p>Opțiunile posibile de măsuri pot varia foarte mult de la o facilitate la alta și pot fi denumite în mod diferit. Cu toate acestea, ele se încadrează, în general, în una dintre categoriile enumerate mai sus. În cazul în care măsura specifică nu se încadrează în niciuna dintre aceste categorii, raportorul va selecta „Altele” și va specifica.</p> <p>Atunci când se analizează reacțiile/măsurile luate ca răspuns la incidente, este foarte important să se țină seama de următoarele:</p> <p>Unitățile trebuie să reacționeze prompt și adecvat la incident, asigurând răspunderea persoanei care a cauzat vătămarea, protejând persoana care a fost vătămată și, eventual, depunând eforturi pentru a restabili un mediu pașnic care să conducă la relații și interacțiuni pozitive;</p> <p>De asemenea, unitățile trebuie să îi informeze întotdeauna pe copiii implicați în incidente cu privire la măsurile luate și să îi pună la curent cu privire la eventualele acțiuni ulterioare.</p> <p>În timp ce răspunde la această întrebare, raportorul trebuie să țină cont de faptul că unele dintre măsurile enumerate vor declanșa un nou raport de incident separat (cum ar fi izolarea, separarea, ...).</p>

	<p>Q6.1: Dacă da, indicați tipul de măsură luată:</p> <p>Măsură restaurativă Separare Detenție solitară Intervenție fizică Intervenție mecanică Transfer la o altă unitate Transfer la o altă facilitate Investigație internă Altele - Q6.1.1: Dacă selectați „Altele”, precizați ce măsură</p> <p>În cazul în care se aplică mai multe răspunsuri, precizați detalii suplimentare la întrebarea 12: Alte detalii.</p>
<p><u>Q7: Protecția copilului raportor - Copilul care a raportat incidentul s-a confruntat cu măsuri disciplinare într-o perioadă de timp determinată:</u></p> <p>Da Nu Nu se aplică</p>	<p>Scop: Această întrebare are ca scop asigurarea protecției pentru incidentele care sunt raportate de către copilul vătămat.</p> <p>În practică: Aceste informații trebuie să fie extrase din profilul personal al copilului și nu introduse de către personalul care raportează. În cazul în care un copil care a raportat un incident este supus unei pedepse disciplinare într-o anumită perioadă de timp, răspunsul trebuie să fie automat „Da”. Facilitățile sunt sfătuite să analizeze decizia pentru a asigura protecția împotriva represaliilor. În cazul unităților în care plângerile pot fi făcute în mod anonim, unitățile pot opta să nu colecteze aceste date. Dacă raportorul nu este un copil, atunci raportorul poate selecta „Nu se aplică”.</p> <p>Este important de remarcat faptul că lista măsurilor/acțiunilor disciplinare posibile (atât împotriva copiilor, cât și împotriva personalului) variază foarte mult de la o unitate la alta și, adesea, terminologia și definițiile nu sunt consecvente sau clare. Instituțiile sunt apoi încurajate să aleagă din listele de mai jos (la Q7.1 și Q8.1) opțiunea/opțiunile care par mai adecvate și mai apropiate de cele utilizate în instituția lor.</p>

	<p>Q7.1: Dacă da, selectați tipul de măsură disciplinară luată</p> <p>Avertisment Separare Detenție solitară Confiscarea obiectelor/lucrurilor personale Anularea timpului acumulat pentru „bună purtare” Anularea altor beneficii Altele - Q7.1.1: Dacă selectați „Altele”, precizați</p>
<p>Q8: Personalul care a fost implicat în incident a fost supus unor măsuri disciplinare?:</p> <p>Da Nu Nu se știe</p>	<p><u>În practică:</u> La această întrebare se va răspunde, de asemenea, pentru fiecare membru al personalului implicat în incident.</p> <p>În cazul în care nu există personal implicat în incident, raportorul poate selecta „Nu se aplică”.</p> <p>„Implicat” înseamnă atât personalul care a fost implicat în mod activ (a provocat vătămarea copilului/copiilor; a impus măsura instituțională), cât și personalul care a fost martor/raportat incidentul.</p> <p>Q8.1: Dacă da, indicați tipul de măsură disciplinară</p> <p>Conversație disciplinară Măsură restaurativă Îndepărtarea temporară din unitate Îndepărtarea permanentă din unitate Retragerea temporară din funcție Retragerea definitivă din funcție Altele - Q8.1.1: Dacă este vorba despre „Altele”, precizați</p>
<p>Q9: Referirea la un specialist:</p> <p>Da Nu Nu se știe</p>	<p><u>În practică:</u> La această întrebare, raportorul este rugat să precizeze dacă incidentul a fost deja referit unui anumit specialist, iar răspunsul trebuie să fie deja disponibil în sistem.</p> <p>Q9.1: Dacă da, indicați persoana/specialistul</p> <p>Referire către medicul de specialitate Referire către un profesionist în domeniul sănătății mintale</p>

	<p>Referire atât către un medic, cât și către un specialist în sănătate mintală Martorul a fost referit către un profesionist în domeniul sănătății mintale Altele - Q9.1.1: Dacă este vorba despre „Altele”, precizați</p> <p>În cazul în care se aplică mai multe răspunsuri, precizați detalii suplimentare la întrebarea 12: Alte detalii.</p>
<p>Q10: Cazul a fost transmis unui organism de investigație extern:</p> <p>Da Nu Nu se știe</p>	<p>În practică: La această întrebare, raportorul este rugat să precizeze dacă incidentul a fost deja transmis unui organism de investigare extern, unde „extern” se referă la toate organismele și actorii care sunt alții decât „investigație internă” de la întrebarea 6.</p> <p>Q10.1: Dacă da - A existat o plângere oficială?</p> <p>Da, de către copilul (copiii) implicat(i) Da, de către personalul implicat Da, de către altcineva implicat Da, de către o terță parte Nu Nu se știe</p> <p>În cazul în care se aplică mai multe răspunsuri, precizați detalii suplimentare la întrebarea 12: Alte detalii.</p> <p>Q10.2: Dacă da, indicați organismul către care a fost trimis cazul</p> <p>Poliție Procuror/Judecătorie Ombudsman Mecanism național de prevenire Altele - Q10.2.1: Dacă este vorba despre „Altele”, precizați</p>

	În cazul în care se aplică mai multe răspunsuri, precizați detalii suplimentare la întrebarea 12: Alte detalii.
<p><u>Q11: Participarea copiilor - Au avut copiii implicați în incident posibilitatea de a analiza și de a contribui la raportarea incidentului??</u></p> <p>Da/ copilul a revizuit raportul</p> <p>Da/ copilul a revizuit și a contribuit la raport</p> <p>Copilul a avut posibilitatea de a revizui și de a contribui, dar a ales să nu o facă</p> <p>Nu/nu a existat nicio posibilitate pentru copil de a revizui sau de a contribui la raportare</p> <p>Altele</p>	<p>Scop: Există mai multe moduri în care vocea copiilor poate și trebuie să fie inclusă în procesul de colectare și raportare a datelor (a se vedea considerațiile etice și practice din acest ghid). Unitățile sunt încurajate să găsească modalități adecvate pe parcursul procesului de raportare care să țină cont în mod semnificativ de perspectivele și opiniile copiilor care locuiesc în unitate, înainte, în timpul și după producerea oricărui incident. În special:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sesiuni regulate de analiză cu copiii cu privire la datele colectate, în cadrul cărora aceștia au ocazia să reflecteze asupra detaliilor, a tendințelor observate etc... - Copiii trebuie să fie puși în situația de a accesa raportarea pe bază individuală - Copiii trebuie să fie informați și implicați în orice urmărire a incidentelor. <p>În practică: Această întrebare urmărește să evalueze nivelul de implicare a copiilor în procesul de raportare și să ofere informații instituției cu privire la dacă și cum pot fi îmbunătățite aceste aspecte.</p> <p>Dacă copilul a fost sau nu a fost informat cu privire la urmărirea incidentului și la rezultatele unei eventuale investigații/măsurii, vă rugăm să adăugați aceste informații la Q12: Alte detalii.</p> <p>Q11.1: Dacă ați selectat altceva, precizați cum a/au fost implicat/implicați copilul/copiii în procesul de raportare</p>
<u>Q12: Alte detalii</u>	Adăugați aici alte detalii relevante privind incidentul.

Resurse

Child Friendly Justice European Network, Ending Solitary Confinement of Children: A Global Action Plan – Position paper, 2023.

Child Friendly Justice European Network, Justice with Children Initiative, Towards LGBTI+ sensitive justice system for children in Europe: Challenge paper, 2022.

Penal Reform International, Protecting children’s rights in criminal justice systems: a training manual and reference point for professionals and policymakers, 2013, available at <https://www.penalreform.org/resource/juvenile-justice-manual/>.

Penal Reform International, Ten-point plan for fair and effective criminal justice for children, 2013, available at <https://www.penalreform.org/resource/tenpoint-plan-fair-effective-criminal-justice-children/>

Penal Reform International, Body searches: Addressing risk factors to prevent torture and ill-treatment, available at <https://cdn.penalreform.org/wp-content/uploads/2016/01/factsheet-4-searches-2nd-v5.pdf>

The Global End Violence Against Children Knowledge Network: A Forum for Users and Producers of Evidence, “The End of Violence against Children network's "Measuring violence against children: A Methods Menu", 2020. Available at https://www.end-violence.org/sites/default/files/paragraphs/download/GP%20EVAC%20Methods%20Menu%20final-4_0.pdf.

UN General Assembly, Annual Report of the Special Representative of the Secretary General on violence against children, 2023.

UN Global Study on children deprived of their liberty, 2019 <https://www.ohchr.org/en/treaty-bodies/crc/united-nations-global-study-children-deprived-liberty>.

UNICEF, International Classification of Violence against children, 2023, available at <https://data.unicef.org/resources/international-classification-of-violence-against-children/>.

UNICEF, Estimating the Number of Children Deprived of Liberty in the Administration of Justice, 2021, available at <https://data.unicef.org/resources/children-in-detention-report/>.

UNICEF, Strengthening Administrative Data on Violence against Children, 2020.

UNICEF, INSPIRE Indicator Guidance and Results Framework – Ending violence against children: how to define and measure change, 2018.

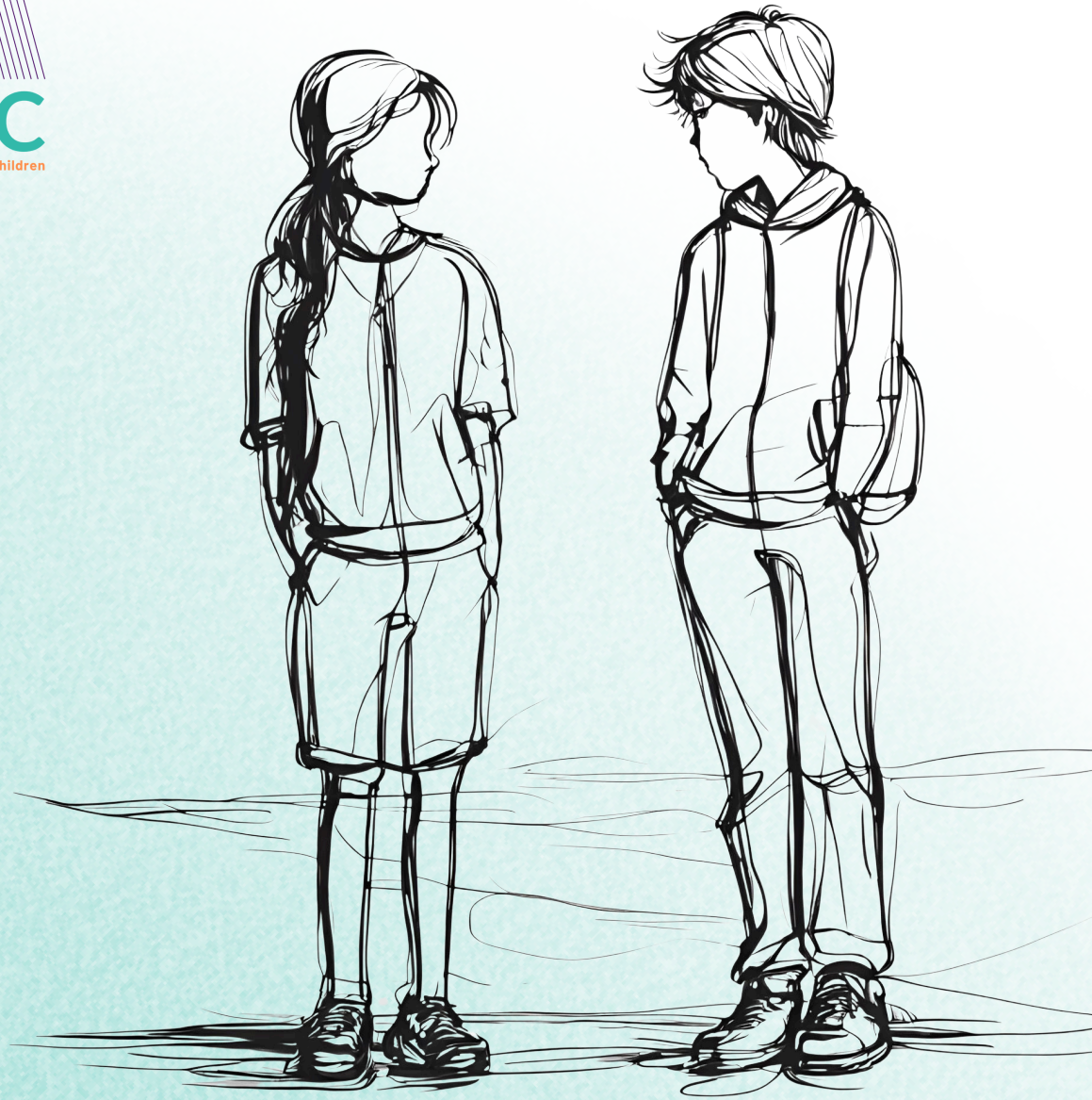
UNICEF, Hidden in Plain Sight: A statistical analysis of violence against children, 2014, available at <https://data.unicef.org/resources/hidden-in-plain-sight-a-statistical-analysis-of-violence-against-children/>.

UNODC, Justice in Matters involving children in conflict with the law – Model Law on Juvenile Justice and Related Commentary, 2013, available at https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/Justice_Matters_Involving-Web_version.pdf.

UNODC, UNICEF, Manual for the measurement of juvenile justice indicators, 2006.

World Health Organisation, INSPIRE Handbook: Action for implementing the seven strategies for ending violence against children, 2018.

World Health Organisation, INSPIRE: Seven strategies for Ending Violence Against Children, 2016, available at <https://www.unicef.org/documents/inspire-seven-strategies-ending-violence-against-children#:~:text=They%20are%3A%20implementation%20and%20enforcement,and%20education%20and%20life%20skills>.

www.penalreform.org

Penal Reform International

The Hague Humanity Hub
Fluwelen Burgwal 58
2511 CJ Den Haag
The Netherlands

Contactați-ne

- +44 (0) 203 559 6752
- info@penalreform.org
- @PenalReformInt
- Penal Reform International
- [penalreformint](https://www.instagram.com/penalreformint)